

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.234/18/2025.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke,
Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Horváth Éva közbeszerzési biztos

A kérelmező: Beckman Coulter Magyarország Kft.
(Budapest, Papírgyár u 58-59.)
A kérelmező képviselője: Támis Norbert felelős akkreditált közbeszerzési
szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház
(Veszprém, Kórház u. 1.)
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Pusztai Attila ügyvéd
Dr. Pusztai Ügyvédi Iroda
(Budapest, Bartók Béla út 39.)

Az I. rendű egyéb érdekelt: DIAGNOSTICUM Zrt.
(1047 Budapest, Attila u. 126.)
Az I. rendű egyéb érdekelt képviselője: Dr. Bűrös Ügyvédi Iroda
Dr. Bűrös László ügyvéd
(Budapest, Kinizsi u. 21-25.)

A II. rendű egyéb érdekelt: Roche Magyarország Kft.
(Budapest, Balatoni út 2/A.)
A II. rendű egyéb érdekelt képviselője: Ormai, Papp, Czike és Tarsai CMS Cameron
McKenna Nabarro Olswang LLP Ügyvédi Iroda
Dr. Papp Erika ügyvéd
(Budapest, Károlyi utca 12.)

A közbeszerzés tárgya: „Laboratóriumi reagensek 14 részben” - **1.rész** - Klinikai kémia és osmolalitás 109.569.733.-Ft, **3. rész**- Sürgős és egyéb speciális immunkémiai vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése 53.473.664.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR002238542023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) meghozta az alábbi

V É G Z É S T

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 847.848.- Ft, azaz nyolcszáznegyvenhétezer- nyolcszáznegyvennyolc forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a kérelmező részére a végzés kézbesítését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés elleni közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2024.06.26-án a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított, amely eljárást megindító ajánlati felhívás az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2024-OJS124-00382044 számon 2024.06.27. napján jelent meg.

2. A felhívás fontosabb pontjai az alábbiak voltak:

2.1.

Eljárás

Cím: Laboratóriumi reagensek 14 részben

Leírás: Ajánlatkérő a következő, az ártáblázatban rögzített megnevezésű és mennyiségű vizsgálatokhoz szükséges reagenseket, illetve az azok használatához szükséges további anyagokat (kalibrátor, kontroll, mosófolyadékok, rendszeroldatok stb.) kívánja beszerezni mérőautomaták, valamint egyéb eszközök biztosítása mellett a szerződés hatályba lépésétől számított 12 hónapos időtartamra az Ártáblázatokban, a Szakmai követelmények táblázatokban és a jelen Műszaki leírásban megadottak szerint: 1. rész: Klinikai kémiai és osmolalítás vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges, laboratóriumi automaták és kiegészítő készülékek bérlése 2. rész: Rutin immunkémiai vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automata és kiegészítő készülékek bérlése 3. rész: Sürgős és egyéb speciális immunkémiai vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 4. rész: Rutin hematológiai vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 5. rész: Sürgős hematológiai vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 6. rész: Véralvadási vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 7. rész: HbA1c vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 8. rész: Vizeletdiagnosztikai vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 9. rész: Fehérje elektroforézis vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 10.

rész: Autoimmun vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges laboratóriumi automaták bérlése 11. rész: Vérgáz vizsgálatok elvégzéséhez szükséges reagensek és fogyóanyagok beszerzése, valamint a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges vérgáz automaták bérlése 12-14. rész: Qualitativ gyorsdiagnosztikai szűrőtesztek beszerzése: 12. rész. Szérum és vizelet HCG kimutatására szolgáló gyorseszteszt 13. rész. Humán széklet vér kimutatása, immunkémiai módszerrel 14. rész. Multi-Drug szűrő tesztpanel vizeletből, 10 paraméteres csík
 Eljárásazonosító: 136141cb-0b40-4e45-9ac0-ec63fce42f45
 Belső azonosító: EKR002238542023
 Az eljárás típusa: Nyitott
 Az eljárás gyorsított: nem

5.1.

Rész: LOT-0001

Cím: Klinikai kémia és osmolalitás

Leírás: Összmenyiség: 1 580 000 db klinikai kémiai vizsgálat Poz. sz. Megnevezések
 Vizsgálat /év 1. Összfehérje meghatározása szérumban 36 634 2. Albumin meghatározása szérumban 17 859 3. Karbamid meghatározása szérumban, vizeletben 105 611 4. Húgysav meghatározása szérumban, vizeletben 60 159 5. Kreatinin meghatározása enzimatikus módszerrel szérumban, vizeletben 104 979 6. Összes bilirubin meghatározása szérumban 73 410 7. Konjugált bilirubin meghatározása szérumban 6 073 8. Glukóz meghatározása hexokináz módszerrel szérumban, vizeletben 99 157 9. Trigliceridek meghatározása 39 577 10. Összkoleszterin meghatározása 39 593 11. LDL koleszterin meghatározása, direkt módszerrel 14 496 12. HDL koleszterin meghatározása, direkt módszerrel 14 496 13. Nátrium meghatározása szérumban, vizeletben 104 080 14. Kálium meghatározása szérumban, vizeletben 106 848 15. Összes kalcium meghatározása szérumban, vizeletben 48 053 16. Foszfor meghatározása szérumban, vizeletben 18 498 17. Klorid meghatározása szérumban, vizeletben 103 673 18. Magnézium meghatározása szérumban, vizeletben 17 383 19. Összes fehérje meghatározása vizeletben és egyéb testnedvben 1 950 20. Albumin meghatározása immun módszerrel vizeletben (mikroalbumin) 1 034 21. Tejsav dehidrogenáz (LDH) meghatározása 36 144 22. Aszpartát-amino-transzferáz (ASAT, GOT) meghatározása 87 931 23. Alanin-amino-transzferáz (ALAT, SGPT) meghatározása 87 977 24. Kreatin-kináz (CK) meghatározása 6 179 25. Gamma-glutamil-transzferáz meghatározása 88 265 26. Alfa-amiláz meghatározása szérumban, vizeletben, egyéb testnedvekben 21 621 27. Lipáz meghatározása 7 825 28. Alkalikus foszfatáz meghatározása 81 890 29. Anti-streptolizin O titer kvantitatív meghatározása 1 416 30. Rheuma faktor kvantitatív meghatározása, immunkémiai módszerrel 2 397 31. IgG meghatározása 2 303 32. IgA meghatározása 2 682 33. IgM meghatározása 2 286 34. Vas meghatározása 34 937 35. Totál transzferrin meghatározása 11 449 36. Ferritin meghatározása 4 422 37. C reaktív fehérje (CRP) ultraszenzitív meghatározása 81 942 38. C3 Komplement fehérje meghatározása 735 39. C4 Komplement fehérje meghatározása 735 40. Lithium meghatározása 241 41. Etilalkohol meghatározása enzimatikus módszerrel 1 563 42. Laktát meghatározása 158 43. Pseudo-kolineszteráz meghatározása 358 44. Haptoglobin meghatározása 158 45. Fruktózamin meghatározása 352 46. Ammónia meghatározása 371 47. Osmolalitás vizsgálatok (szérum és vizelet) végzéséhez szükséges reagensek 190 Az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban szerepeltetett meghatározott gyártmány, eredet, típus kizárólag a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (3) és (5) bekezdése szerint a megnevezés mellett minden esetben hozzá értendő a „vagy azzal egyenértékű” kifejezés

Belső azonosító: EKR002238542023/1

5.1.

Rész: LOT-0003

Cím: Sürgős és egyéb speciális immunkémia

Leírás: Összmenyiség: 13 653 db immunkémiai vizsgálat Poz. sz. Megnevezések Vizsgálat /év 1. Prokalcitonin (PCT) meghatározása (Sürgős paraméter) 3 000 2. Digoxin meghatározása 39 3. Humán Chorio-Gonadotropin béta lánc meghatározása szérumban (Sürgős paraméter) 914 4. high sensitive kardiális troponin meghatározása (Sürgős paraméter) 5 000 5. CK-MB koncentráció meghatározása immunmódszerrel (Sürgős paraméter) 3 300 6. Natriuretikus peptid meghatározása (NT-pro-BNP, pro-BNP és BNP egyenértékű) (Sürgős paraméter) 600 7. Interleukin-6 500 8. Növekedési hormon meghatározása 300 Reagensek mindösszesen: 13 653 Az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban szerepeltetett meghatározott gyártmány, eredet, típus kizárólag a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 46. § (3) és (5) bekezdése szerint a megnevezés mellett minden esetben hozzá értendő a „vagy azzal egyenértékű” kifejezés

Belső azonosító: EKR002238542023/3

3. A közbeszerzési dokumentáció tartalmazta az általános ismereteket, a nyilatkozatmintákat, a műszaki specifikációt, a szerződés tervezetét és az ártáblázatot.

4. Az ajánlatkérő kiegészítő tájékoztatást nyújtott 2024.07.19-én, 2024.07.23-án, valamint 2024.08.01-én. Az ajánlatok bontására 2024.08.07-én került sor.

5. A jogorvoslati eljárás alapján releváns ajánlatok a következők voltak:

Roche (Magyarország) Gyógyszer- és Vegyianyagkereskedelmi Kft. (vezető ajánlattevő)

Rész neve: Klinikai kémia és osmolalitás (1)

Ajánlati ár: 57 074 595

Rész neve: Sürgős és egyéb speciális immunkémia (3)

Ajánlati ár: 31 649 316

Beckman Coulter Magyarország Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

Rész neve: Klinikai kémia és osmolalitás (1)

Ajánlati ár: 44 304 960

Rész neve: Sürgős és egyéb speciális immunkémia (3)

Ajánlati ár: 21 009 310

Diagnosticum Gyártó és Forgalmazó Zártkörűen Működő Részvénytársaság (vezető ajánlattevő)

Rész neve: Klinikai kémia és osmolalitás (1)

Ajánlati ár: 71 791 100

Rész neve: Sürgős és egyéb speciális immunkémia (3)

Ajánlati ár: 30 497 200

Pannon Diagnosztika Kft. (vezető ajánlattevő)

Rész neve: Sürgős és egyéb speciális immunkémia (3)
Ajánlati ár: 34 705 935

BIOMARKER Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (vezető ajánlattevő)

Rész neve: Sürgős és egyéb speciális immunkémia (3)
Ajánlati ár: 30 912 151

6. Az ajánlatkérő aránytalanul alacsony ár indokolására szólította fel az ajánlattevőket 2024.09.12-én. Az ajánlattevők az árindokolást megadták.

7. 2024.11.05-én az ajánlatkérő felkérte az ajánlattevőket az ajánlati kötöttségük további 60 nappal történő fenntartására. Hiánypótlás és felvilágosításkérésre került sor 2024.12.19-én.

8. 2024.12.23-án az ajánlatkérő ismételten felszólította az ajánlattevőket, hogy nyilatkozzanak ajánlatuk 30 nappal történő fenntartásáról. Hiánypótlás és felvilágosításkérésre került sor 2025.01.23-án.

9. 2025.02.04-én az ajánlatkérő ismételten kérte az ajánlattevőket ajánlataik további 30 nappal történő fenntartására.

10. 2025.02.18-án az ajánlatkérő részletesen kifejtett indokolás alapján a Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította az 1. és 3. részben a kérelmező, valamint a 3. részben a Pannon Diagnosztika Kft, és a BIOMARKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ajánlatát.

11. A kérelmező 2025.02.20-án az 1. és 3. rész tekintetében „egyéb kommunikáció” címen az EKR-be feltöltött irat szerint közölte az ajánlatkérővel, hogy kifogásolja az ajánlatkérő eljárását az alábbiak szerint:

„Jelen közbeszerzési eljárás 2024. június 26-án került megindításra, így az eljárás lefolytatása során az ezen a napon hatályos normaszövegét kell alkalmazni.

Az ajánlati kötöttségre és annak fenntartására vonatkozóan a Kbt. — a 2024. június 26-án hatályos állapot szerint — az alábbiakat rögzíti:

70. §(1) Az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. Az ajánlatkérő a 69. §-tól eltérően az ajánlatok bírálata és értékelése nélkül meghozhatja az eljárás eredménytelenségéről szóló döntést, ha az adott eljárásban végleges árajánlatok mindegyike meghaladja a — 75. §(4) bekezdésének megfelelően igazolt — rendelkezésre álló anyagi fedezet összegét, vagy az ajánlatok bírálatának hiányában is megállapítható, hogy egyéb okból az eljárás eredménytelenné nyilvánításának van helye. Ha az ajánlatkérő nem végzi el az ajánlatok bírálatát, az eredménytelen eljárásra tekintettel az ajánlatkérő nem élhet a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás indításának lehetőségével a 98.§ (2) bekezdés a) pontja szerint.

(2) Ha az ajánlatkérő az elbírálást nem tudja olyan időtartam alatt elvégezni, hogy az ajánlattevőknek az eljárást lezáró döntésről való értesítésére az ajánlati kötöttség fennállása alatt sor kerüljön, felkérheti az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására, az ajánlati kötöttség kiterjesztése azonban nem haladhatja meg az ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontjától számított hatvan napot. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha valamelyik ajánlattevő az ajánlatát nem tartja fenn, az

ajánlati kötöttség lejártának eredeti időpontját követően az eljárás további részében ajánlatát figyelmen kívül kell hagyni.

(2a) Ha az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát az ajánlati kötöttség (2) bekezdés szerint meghatározható legfeljebb kilencven-, illetve százhusz napos időtartama alatt sem tudja elvégezni, az 54.§ (7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kérheti fel az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására. Ha az ajánlattevő az ajánlatkérő által megadott határidőben nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartja. Ha az ajánlattevők eljárást lezáró döntésről való értesítését megelőzően az ajánlati kötöttség a százötven napot meghaladná, az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést a 75. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel hozhatja meg.

75. §(1) Eredménytelen az eljárás, ha

- a) nem nyújtottak be ajánlatot vagy több szakaszból álló eljárás részvételi szakaszában részvételi jelentkezést;
- b) kizárólag érvénytelen ajánlatot vagy részvételijelentkezést nyújtottak be;
- c) az eljárásban benyújtott minden ajánlat tekintetében lejárt az ajánlati kötöttség és egyetlen ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát, van a 70. § (2a) bekezdés szerinti százötven napos ajánlati kötöttség lejártát követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő nem tartja fenn ajánlatát.”

Az eljárásban az ajánlattételi határidő 2024. augusztus 7-én 11 órakor járt le, tehát az ajánlattevők ajánlati kötöttsége 2024. augusztus 7. napján állt be, az ajánlati kötöttség időtartama ettől a naptól számítandó.

Fentiek alapján az ajánlattételi határidőtől számított 150 nap 2025. január 4-én járt volna le, amely dátum a Kbt. 48.§ (3) és (5) bekezdései nyomán 2025. január 6-ára tolódott, így a fentiekben hivatkozott 150 napos ajánlati kötöttség időtartama 2025. január 6-án járt le.

Ténykérdés, hogy ajánlatkérő ezen időpontig az ajánlatok bírálatát nem tudta befejezni, ezért a Kbt. 70. § (2a) bekezdésének utolsó mondata szerint kell eljárnia, amely a gyakorlatban azt jelenti, hogy ezen a ponton (azaz a 2025. január 6-i állapot szerint) valamennyi, aznap még „versenyben lévő” (azaz ezen időpontig bezárólag nem érvénytelenített) ajánlattevő ajánlatát sorba kellett rendeznie az előzetesen meghatározott értékelési szempontrendszer szerint és így kellett meghatároznia az ajánlati kötöttség 150. napján az élen álló ajánlattevőt. A bírálatot csak abban az esetben lehet folytatni, amennyiben ezen élen álló ajánlattevő az ajánlatát fenntartja, egyéb esetben az eljárás (adott rész) automatikusan eredménytelen.

Tárgyi eljárásban tényként kijelenthető, hogy az 1., 2. és 3. rész vonatkozásában is cégünk, a Beckman Coulter Magyarország Kft. volt az, amely a 2025. január 6-i állapot szerint az értékelési sorrendben az élen állt (azaz ő volt az „értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető”) hiszen cégünk 1. és 3. részben történő érvénytelenítésére csak ezt követően, 2025. február 18-án került sor.

A Kbt. 75.§ (1) bekezdés c) pontjához fűzött Nagykommentár maga is kitér arra, hogy jöllehet a Kbt.70.§ (2a) bekezdésében szereplő előírás megfogalmazása szerint felhatalmazó jellegű [döntését (...) hozhatja meg.”], amennyiben a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja második fordulatában foglaltak teljesülnek, az ajánlatkérőt nem illeti meg a mérlegelés joga az eredménytelenség kérdésében, az eljárást eredménytelennek kell nyilvánítania.

A Kbt. 75.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti rendelkezésből adódóan (tekintve, hogy cégünk, mint élen álló ajánlattevő az ajánlatát fenntartotta) az Ajánlatkérőnek 150 napon túl már csak arra van lehetősége, hogy az adott napon (a 150 nap lejártakori állapot szerint) értékelési szempontokra figyelemmel első helyen rangsorolt ajánlattevővel szerződjön, teljesen mindegy, hogy vannak-e még rajta kívül más ajánlattevők. Mint ahogy az is mellékes, hogy a 150 napon

túl az élen álló ajánlattevő végül érvényes lesz-e, az idő nem visszaforgatható, a korábban meghatározott sorrend a későbbi változások hatására visszamenőlegesen nem változtatható meg.

Ajánlatkérőnek tehát az 1. és 3. részek vonatkozásában (Így, hogy cégünk ajánlata érvénytelen lett) nincs lehetősége más ajánlattevővel szerződést kötni, mert a 150 nap lejártakori állapot szerint cégünk volt az értékelési szempontra figyelemmel legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő.

A fenti jogértelmezést támasztja alá a Közbeszerzési Hatóság hivatalos kiadványában, a Közbeszerzési Értesítő Plusz 2024. évfolyam 1. számában (<https://ertesitoplus.kozbeszerzes.hu/szam/i-vi/2024-januari-osszefoglalo/>) megjelent 7. számú állásfoglalás, mely egyértelműsíti a fenti is hivatkozott rendelkezések együttes alkalmazását (nyilvánvalóan azzal a kiegészítéssel, hogy ahol az állásfoglalás 180 napot említ, a jogszabályváltozás eredményeképpen jelen eljárás vonatkozásában 150 nap értendő):

Az állásfoglaláskérésben többek között az alábbi kérdés is szerepelt:

’A Kbt. 70. § (2a) bekezdés szerinti 180 napos ajánlati kötöttség lejártát követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő ajánlatának érvénytelensége esetén az értékelési sorrendben következő legkedvezőbb ajánlattevő kihirdethető-e az eljárás nyerteseként?

A Közbeszerzési Hatóság állásfoglalását, az alábbiakban szó szerint idézzük:

„A Kbt. 70. § (2a) bekezdése alapján, ha az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát az ajánlati kötöttség 70.§ (2) bekezdés szerint meghatározható legfeljebb kilencven, illetve százhusz napos időtartama alatt sem tudja elvégezni, az 54.§ (7) bekezdésben foglaltakra figyelemmel kérheti fel az ajánlattevőket ajánlataiknak meghatározott időpontig történő további fenntartására. Ha az ajánlattevők eljárást lezáró döntésről való értesítését megelőzően az ajánlati kötöttség a száznyolcvan napot meghaladná, az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést a 75. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel hozhatja meg.

A Kbt. 75.§ (1) bekezdés c) pontja alapján eredménytelen az eljárás, ha az eljárásban benyújtott minden ajánlat tekintetében lejárt az ajánlati kötöttség és egyetlen ajánlattevő sem tartja fenn ajánlatát, vagy a 70.§ (2a) bekezdés szerinti száznyolcvan napos ajánlati kötöttség lejártát követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő nem tartja fenn a ajánlatát.

A Kbt. 70. §(2a) bekezdéséhez fűzött jogalkotói indokolás az alábbiakat rögzíti:

„A 70.§ (2a) bekezdése beillesztésének indoka, hogy a közbeszerzési eljárások során gyakran merül fel a bírálat elhúzódásának problémája. Ilyen esetben bizonyos ajánlattevők vagy részvételre jelentkezők már nem mindig képesek az eredeti ajánlatuk fenntartására, amely egyes ajánlattevők visszalépését vagy a szerződés későbbi módosításának szükségességét vonhatja maga után. Ezzel előfordulhat, hogy végső soron az eljárás elhúzódása rosszabb szerződésfeltételeket eredményez az ajánlatkérők számára, és az időbeni kiszámíthatatlanság a gazdasági szereplők számára is nehezen kezelhető kockázatot jelent. A közpénzek hatékony felhasználása és a közbeszerzés más alapelvei szempontjából különösen problémás eset, ha az értékelési szempontok alapján legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő lép vissza az eljárásból a bírálat indokolatlan elhúzódása miatt és az ajánlati kötöttség lejártát követően nem tartja fenn az ajánlatát.

Így a módosítójavaslat a törvény által megengedett harminc, illetve hatvan napos ajánlati kötöttség meghosszabbítását követően arra tesz javaslatot, hogy — beleértve az esetleges jogorvoslati eljárások időtartamát is — száznyolcvan napnál hosszabb időszakra csak abban az esetben nyúlhat az ajánlatok bírálata, ha a legkedvezőbb ajánlatot benyújtott ajánlattevő

fenntartja ajánlatát. Itt értelemszerűen alkalmazandó a (2) bekezdés azon fordulata, miszerint, ha az ajánlattevő nem nyilatkozik az ajánlatkérő által meghatározott határidőben, azt úgy kell tekinteni, hogy az ajánlatát fenntartja. A legkedvezőbbnek tekinthető ajánlat az értékelési szempontok alapján, az ajánlatukat a száznolcvan napos határidő lejártáig fenntartó gazdasági szereplők ajánlatainak figyelembevételével határozható meg (ide nem értve azon ajánlatokat, amelyeket az ajánlatkérő az említett időpontig már érvénytelennek nyilvánított. Ilyen esetben tehát, még ha a bírálat túlságosan el is húzódik, nem lesz feltétlenül eredménytelen a közbeszerzési eljárás. Ha a legkedvezőbb ajánlatot benyújtott ajánlattevő nem lép vissza, az időmúlás nem befolyásolja a versenyt az eljárás eredményére kiható módon, ezért nem kell új közbeszerzési eljárást lefolytatni a szerződéskötés érdekében. Az eljárások gyorsabb befejezését ösztönző szabályok bevezetésétől függetlenül továbbra is érvényben marad az a szabály, miszerint az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül kell elbírálni, ami további ösztönzést jelent a bírálat mielőbbi lezárására.

A fentiek értelmében tehát a közbeszerzési eljárás folytatása a 180 napos ajánlati kötöttség lejártát követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő döntésétől függ.

A Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja kötelező eredménytelenségi okként szabályozza azt az esetet, amikor a 180 napos ajánlati kötöttség lejártát követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő nem tartja fenn az ajánlatát. Ebben az esetben az ajánlatkérő köteles lesz az eljárást eredménytelenné nyilvánítani, ebből kifolyólag nemleges válasz esetén — a szabályozás céljával is összhangban — már a 180 napos bírálati időtartam lejártakor sem lesz lehetősége az ajánlatkérőnek a következő legkedvezőbb ajánlatot adó ajánlattevővel szerződést kötni.

Amennyiben az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő a 180 napos ajánlati kötöttség lejártát követően fenntartja az ajánlatát, úgy nem lesz a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontjának második fordulata alapján automatikusan eredménytelen a közbeszerzési eljárás.

A Kbt. nem zárja ki konkrétan a 180 napot követően a további bírálati cselekmények elvégzését, illetve a Kbt. 69. § (6) bekezdésének alkalmazását az összegezésben megnevezhető második legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében, azonban a Közbeszerzési Hatóság álláspontja szerint a Kbt. 70. § (2a) bekezdésének. és a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pont második fordulatának együttes vizsgálata alapján ez nem összeegyeztethető azzal, hogy az ajánlatkérőnek nincs lehetősége a legkedvezőbbnél rosszabb ajánlatot adó ajánlattevővel szerződést kötni. Ezzel összefüggésben fontos felhívni a figyelmet arra is, hogy — tekintettel arra, hogy a fentiekben leírtaknak megfelelően kizárólag a 180 napos időtartam lejártakor az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevővel köthető meg a szerződés — az ajánlatkérő a 180 napos időtartam lejártát követően még jogszerű bírálati cselekmény révén sem térhet el a korábban megállapított sorrendtől a legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő vonatkozásában.

A bírálat maximális időtartama a Kbt. hatályos szabályozása alapján tehát legfeljebb 180 nap, kivéve akkor, ha a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő továbbra is fenntartja ajánlatát, azonban ebben az esetben az ajánlatkérő a közbeszerzési szerződést kizárólag ezen ajánlattevővel kötheti meg, azaz a következő legkedvezőbb ajánlattevővel nem köthető szerződés.

Amennyiben a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevőnek az ajánlata az ajánlatának 180 napon túli fenntartását követően lesz érvénytelen, — a Közbeszerzési Hatóság megítélése szerint — az ajánlatkérőnek az eljárást szintén a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján kell eredménytelenné nyilvánítania. tekintettel arra, hogy ezen eredménytelenségi ok következményeként a legkedvezőbb ajánlattevő kiesése esetén nem lett volna tovább

folytatható a közbeszerzési eljárás. ”

Fentiekén túl a Miniszterelnökség (mint egyúttal az útmutató készítésekor a közbeszerzési jogalkotást felelős minisztérium) által kiadott szabályossági útmutató [1. sz. mellékletként csatoljuk] 114. oldalán rögzített alábbi álláspont, iránymutatás is (az útmutató kiadásakor még 180 napos volt a ma már 150 napos időtartam) a fenti álláspontunk támasztja alá, miszerint:

„ A bírálat időtartamát érintő legfőbb változás, hogy 2021. február 1-től a bírálat időtartama 180 napon túl csak akkor húzódhat, ha a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő továbbra is fenntartja ajánlatát. Ehhez a Kbt. a 75. § (1) bekezdés c) pontjában található eredménytelenségi indok kiegészítésre került. További kiegészítő szabályként pedig beillesztésre került a bírálatról szóló 70. §-ba egy új (2a) bekezdés. A bírálat 180 napon túli elhúzódása esetén az ajánlatkérő nem lesz köteles, illetve nem lesz lehetősége a legkedvezőbbnél rosszabb ajánlatot adó ajánlattevővel szerződést kötni. Felmerülhet kérdésként, hogy „az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő” személyét milyen időpontban kell megállapítani. Bár a törvény erről az esetről kifejezetten nem rendelkezik, a szabályozás logikájából az következik, hogy a legkedvezőbb ajánlatot a 180 napos időtartam lejártakor kell vizsgálni, azaz az időközben kieső ajánlatokat nem kell figyelembe venni.”

Álláspontunk szerint tehát a 150 napos bírálati időtartam letelte után már csak az akkor élen állóval van lehetőség a szerződés megkötésére és nemcsak akkor kell eredménytelenné nyilvánítani az eljárást, ha az az ajánlattevő nem tartja fenn az ajánlatát, hanem minden egyéb esetben is, amikor az ő ajánlata adott esetben a 150 napos időtartamot követően érvénytelenné válik.

Kérjük ezúton T. Ajánlatkérőt, hogy az 1. és 3. részek tekintetében a fentieket is figyelembe véve hozza meg lezáró döntését!”

12. Az ajánlatkérő 2025.02.21-én hiánypótlás, felvilágosítás kéressel fordult az ajánlattevőkhöz.

13. Az ajánlatkérő 2025.03.06-án felkérte az ajánlattevőket, hogy nyilatkozzanak ajánlatuk további 30 nappal történő fenntartásáról.

14. 2025.04.07-én az ajánlatkérő megküldte az eljárást lezáró összegezését.

15. Az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét ismételten rögzítette az 1. és 3. részben az alábbiak szerint:

„Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pont: egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit; Egyéb

Érvénytelenség indoka:

A bírálóbizottság megállapította, hogy a Beckman Coulter Magyarország Kft. által benyújtott ártáblázatban szereplő 5. tételére megajánlott reagens mennyiség nem elegendő a kiírt vizsgálati mennyiséghez, melyre vonatkozóan hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés került kiküldésre, azonban Ajánlattevő felvilágosításkérésre adott válasza nem elfogadható. A bírálóbizottság megállapította, hogy a Beckman Coulter Magyarország Kft. által benyújtott ártáblázatban szereplő 28. tételére megajánlott reagens mennyiség nem elegendő a kiírt vizsgálati mennyiséghez, melyre vonatkozóan hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés került kiküldésre,

azonban Ajánlattevő felvilágosításkérésre adott válasza nem elfogadható. A bírálóbizottság megállapította, hogy a Beckman Coulter Magyarország Kft. által benyújtott ártáblázatban szereplő 40. tételére megajánlott reagens mennyiség nem elegendő a kiírt vizsgálati mennyiséghez melyre vonatkozóan hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés került kiküldésre, azonban Ajánlattevő felvilágosításkérésre adott válasza nem elfogadható.

Fentiekre tekintettel Ajánlattevő ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Ajánlatkérő 2025.02.18. napján tájékoztatta ajánlattevőt - a közbenső döntésben foglaltaknak megfelelően - az ajánlat érvénytelenségéről.

Érvénytelenítés jogcíme:

Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pont: egyéb módon nem felel meg az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, ide nem értve a részvételi jelentkezés és az ajánlat ajánlatkérő által előírt formai követelményeit; Egyéb

Érvénytelenség indoka:

A bírálóbizottság megállapította, hogy a Beckman Coulter Magyarország Kft. által megajánlott reagens mennyiség nem elegendő a kiírt vizsgálati mennyiséghez, melyre vonatkozóan hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés került kiküldésre, azonban Ajánlattevő felvilágosításkérésre adott válasza nem elfogadható.

Fentiekre tekintettel Ajánlattevő ajánlata érvénytelen a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, mivel egyéb módon nem felel meg a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott feltételeknek. Ajánlatkérő 2025.02.18. napján tájékoztatta ajánlattevőt - a közbenső döntésben foglaltaknak megfelelően - az ajánlat érvénytelenségéről.”

16. A kérelmező 2025.04.09-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő az eljárás eredményének megállapításával kapcsolatban az 1. és 3. rész tekintetében, melyet az ajánlatkérő 2025.04.14-én válaszában elutasított.

17. Az előzetes vitarendezési kérelemben a kérelmező hivatkozott arra, hogy „Egyéb kommunikáció” keretében már 2025. 02. 20-án jelezte kifogásait az ajánlatkérőnek és a vitarendezési kérelmében az ott közölteket ismételte meg. Allította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontját valamint a Kbt. 70. § (2a) bekezdését, mert az eljárás nem nyilvánította eredménytelenné az elhúzódó bírálata miatt. Hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság hasonló eljárásban adott állásfoglalására, valamint a Miniszterelnökség szabályossági útmutatójában foglaltakra.

18. Ezt követően a kérelmező 2025.04.11-én iratbetekintési kérelmet is előterjesztett, melyet az ajánlatkérő 2025.04.14-én elutasított.

19. A kérelmező ismételten előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be 2025.04.16-án, melyet az ajánlatkérő 2025.04.17-én megválaszolt. 2025.04.22-én iratbetekintésre került sor az 1. és 3. részben benyújtott ajánlatokba a kérelmező részéről a Roche (Magyarország) Gyógyszer- és Vegyipari kereskedelmi Kft. (továbbiakban: II. rendű egyéb érdekelt), valamint a Diagnosticum Gyártó és Forgalmazó Zrt. (továbbiakban: I. rendű egyéb érdekelt) ajánlataiba.

20. A kérelmező 2025.04.25-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be az 1. részben a II. rendű egyéb érdekelt, a 3. részben az I. rendű egyéb érdekelt ajánlatának érvényességét vitatva. Az ajánlatkérő a kérelmeket 2025.04.30-án elutasította.

A jogorvoslati kérelem

21. A kérelmező a 2025.04.22-én előterjesztett jogorvoslati kérelmében előadta, hogy a tárgyi közbeszerzési eljárás 1., 2., 3. és 4. részeiben nyújtott be ajánlatot a 2024.08.07. 11:00 órás ajánlattételi határidőig, ezen részek közül az 1. és 3. részben az ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelenítésre került 2025.02.18-án. Ezen részek tekintetében az ajánlata volt az értékelési szempontrendszer szerint legkedvezőbb, ő volt az élen álló ajánlattevő, egészen az ajánlatának érvénytelenné nyilvánításáig. Mivel már az érvénytelenné nyilvánítása időpontjában is bőven elmúlt a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerinti 150 napos időtartam, így álláspontja szerint ajánlata, mint a 150. napon élen álló ajánlattevő érvénytelenné nyilvánítását követően az ajánlatkérőnek nem volt jogszerű lehetősége az eljárás ezen részeit eredményessé nyilvánítani. Az ajánlatkérő eljárása során ezért megsértette a Kbt. 70. § (2a) bekezdését, valamint a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontját.

Az eredménytelenség helyett kihirdetett eredmény a kérelmező jogos érdekét közvetlenül sérti, hiszen amennyiben az ajánlatkérő a jogorvoslati kérelemben leírtak szerinti járt volna el (azaz az eljárás 1. és 3. részeit a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján eredménytelenné nyilvánította volna), úgy a kérelmező piaci versenytársai nem nyerhették volna el ezen szerződéseket, az érintett részek kötelező eredménytelenné nyilvánításából adódóan. A kérelmezőnek jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy azon közbeszerzési eljárásokban, amelyekben részt vesz, ott a saját ajánlata megfelelően kerüljön elbírálásra, valamint a többi ajánlattevő ajánlata is megfelelően kerüljön elbírálásra, továbbá az eljárás eredménye is jogszerűen kerüljön megállapításra.

Kiemelte, hogy a jelen helyzetben a kérelmező nem támadja a megjelölt, a kérelmező helyébe lépő nyertes ajánlattevők ajánlatának érvényességét, mivel jelen eljárási helyzetben az eredménytelenné nyilvánítási kötelezettség (a kérelmező ajánlatán kívüli többi ajánlat érvényességétől függetlenül) objektív okokból beállt, azaz a megjelölt részek eredménytelenné nyilvánítása a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánításának egyenes és közvetlen következménye kellett volna, hogy legyen. Ennek elmaradásával a kérelmezőt egyértelműen közvetlen jogsérelem érte.

Álláspontja szerint a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánításával az ajánlatkérő által időben extrém módon elhúzott bírálat okán nincsen egyéb, jogszerűen nyertesnek nyilvánítható ajánlat, így ezen részek ennek ellenére történő eredménytelenné nyilvánítása tekintetében a kérelmező eljárás eredménytelenné nyilvánítására irányuló jogorvoslati ügyfélképessége megalapozottan fennáll.

Kiemelte, hogy a jogsértő helyzetet az ajánlatkérő bírálati késlekedése okozta, 150 napon belül elvégzett bírálat esetén nem lenne jogi alapja jelen jogorvoslati kérelemnek. Azzal ugyanakkor, hogy a bírálat 150 napon túl nyúlt, az ügy szempontjából lényegtelen, hogy mennyivel, de egyébként több, mint 3 hónappal, az ajánlatkérő maga idézett elő egy olyan eljárási helyzetet, ahol a törvény értelmében csak egy ajánlattevővel kötheti meg a szerződést, a 150. napon élen állóval, ellenkező esetben az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítani.

Ezen eredménytelenné nyilvánítás elmaradása nyilvánvalóan közvetlenül sérti az élen álló jelen eljárás esetében későbbiekben érvénytelenné váló ajánlattevő jogát/jogos érdekét, hiszen a

kérelmező a 150 napon túli bírálati cselekmények során annak tudatában cselekedett, hogy tudta, ha az ő ajánlata később esetleg érvénytelenné is válik, akkor ennek egyenes következményeként a Kbt. 70. § (2a) bekezdése nyomán a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján ezt az eljárást eredménytelenné kell nyilvánítani, tehát nem kellett attól tartania, hogy ha bármely okból ő érvénytelenné válik, akkor az eljárás többi ajánlattevője lép a helyébe.

Mivel ez mégsem így történt, az ajánlatkérőről megállapítható a tételes jogsértésen túl az is, hogy az ajánlatok bírálatát a Kbt. 2. § (2) bekezdése szerinti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód megsértésével végezte el, hiszen olyan ajánlatokat is bevont a 150 napon túli időszakban a bírálatba, amelyeknek nem lehetett volna nyertes pozíciója az eljárásban, a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerinti objektív okokból adódóan, ezáltal megállapítható, hogy a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő az ajánlatokat nem ugyanazon szabályrendszer szerint bírálta el. Mindezek alapján a kérelmező ügyfélképessége megalapozott.

A kérelmező hivatkozott arra, hogy jelen esetben az írásbeli összegezés megküldésére 2025.04.07-én került sor, majd ezt követően 2025.04.09-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be jelen jogorvoslati kérelemben szereplő ajánlatkérői jogsértéseket kifogásolva, amelyre az ajánlatkérő 2025.04.14-én küldte meg elutasító válaszát. A jogsértés megtörténtének és tudomásra jutásának időpontja ezért 2025.04.14., jogorvoslati kérelmet 2025.04.24-ig, a tudomásra jutástól számított 10. napig lehet benyújtani, a kérelem határidőben beadottnak minősül.

22. A kérelmező idézte a vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői elutasító válaszban foglaltakat.

A kérelmező hivatkozta a Kbt. 70. § (1)-(2a) bekezdésében, valamint a Kbt. 75. § (1) bekezdésében foglaltakat.

Az ajánlattételi határidő 2024. augusztus 7-én 11:00 órakor járt le, tehát az ajánlattevők ajánlati kötöttsége 2024. augusztus 7. napján állt be, az ajánlati kötöttség időtartama ettől a naptól számítandó. Az ajánlattételi határidőtől számított 150 nap 2025. január 4-én járt volna le, amely dátum a Kbt. 48. § (3) és (5) bekezdései nyomán 2025. január 6-ára tolódott, így a fentiekben hivatkozott 150 napos ajánlati kötöttség időtartama 2025. január 6-án járt le. Ténykérdés, hogy ajánlatkérő ezen időpontig az ajánlatok bírálatát nem tudta befejezni, ezért a Kbt. 70. § (2a) bekezdésének utolsó mondata szerint kellett volna eljárnia, amely a gyakorlatban azt jelenti, hogy ezen a ponton (azaz a 2025. január 6-i állapot szerint) valamennyi, aznap még „versenyben lévő” (azaz ezen időpontig bezárólag nem érvénytelenített) ajánlattevő ajánlatát sorba kellett volna rendeznie az előzetesen meghatározott értékelési szempontrendszer szerint és így kellett meghatároznia az ajánlati kötöttség 150. napján az élen álló ajánlattevőt. A bírálatot csak abban az esetben lehet folytatni, amennyiben ezen élen álló ajánlattevő az ajánlatát fenntartja, egyéb esetben az eljárás (adott rész) automatikusan eredménytelen.

Az eljárás 1., 2. és 3. részében is a kérelmező állt a 2025. január 6-i állapot szerint az értékelési sorrendben az élen, azaz ő volt az „értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető” ajánlattevő, hiszen a kérelmező 1. és 3. részben történő érvénytelenítésére csak ezt követően, 2025. február 18-án került sor. A Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontjához fűzött Nagykommentár maga is kitér arra, hogy jöllehet a Kbt. 70. § (2a) bekezdésében szereplő előírás megfogalmazása szerint felhatalmazó jellegű [„döntését (...) hozhatja meg.”], amennyiben a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja második fordulatában foglaltak teljesülnek, az ajánlatkérőt nem illeti meg a mérlegelés joga az eredménytelenség kérdésében, az eljárást

eredménytelennek kell nyilvánítania. A Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerinti rendelkezésből adódóan (tekintve, hogy a kérelmező, mint élen álló ajánlattevő az ajánlatát fenntartotta az ajánlatkérőnek 150 napon túl már csak arra van lehetősége, hogy az adott napon (a 150 nap lejártakori állapot szerint) értékelési szempontra figyelemmel első helyen rangsorolt ajánlattevővel szerződjön, teljesen mindegy, hogy vannak-e még rajta kívül más ajánlattevők, mint ahogy az is mellékes, hogy a 150 napon túl az élen álló ajánlattevő végül érvényes lesz-e, az idő nem visszaforgatható, a korábban meghatározott sorrend a későbbi változások hatására visszamenőlegesen nem változtatható meg.

Az ajánlatkérőnek tehát az 1. és 3. részek vonatkozásában így, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelen lett nincsen jogszerű lehetősége más ajánlattevővel szerződést kötni, mert a 150 nap lejártakori állapot szerint a kérelmező volt az értékelési szempontra figyelemmel legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlattevő. A kérelmező ismételten hivatkozott a Közbeszerzési Hatóság hivatalos kiadványában, a Közbeszerzési Értesítő Plusz 2024. VI évfolyam 1. számában (<https://ertesitoplus.kozbeszerzes.hu/szam/i-vi/2024-januari-osszefoglalo/>) megjelent 7. számú állásfoglalásra. A kérelmező ehelyütt ismételten idézte az állásfoglaláskérésben és az arra adott válaszban foglaltakat, valamint a Miniszterelnökség szabályossági útmutatójának vonatkozó részét.

A kérelmező álláspontja szerint tehát a 150 napos bírálati időtartam letelte után már csak az akkor élen állóval van lehetőség a szerződés megkötésére és nemcsak akkor kell eredménytelenné nyilvánítani az eljárást, ha az az ajánlattevő nem tartja fenn az ajánlatát, hanem minden egyéb esetben is, amikor az ő ajánlata adott esetben a 150 napos időtartamot követően érvénytelenné válik.

Mivel az ajánlatkérő a fentiek ellenére eredményessé nyilvánította tárgyi közbeszerzési eljárás 1. és 3. részét, ezzel megsértette a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontját és a Kbt. 70. § (2a) bekezdését. Kiemelte, hogy amennyiben nem a kérelmezői érvelés lenne a helytálló, az komoly következetlenséget eredményezhetne az eljárásokban, mivel

- az minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a 150 napos időtartam lejárata után egyértelműen nincsen lehetőség arra, hogy ha az akkor élen álló ajánlattevő a 150 nap letelte után nem tartja fenn az ajánlatát, akkor helyébe léphessen bárki a többi ajánlattevő közül
- amennyiben a 150 napos időtartam lejárta után ugyanez az élen álló ajánlattevő bármely egyéb, az ajánlatának érvénytelenségét okozó cselekedet tesz (pl. nem ad be egy érdemi hiánypótlást, vagy kifejezetten visszavonja az ajánlatát), akkor (álláspontja szerint) ugyanezt az elvet kell követni, nevezetesen: nem léphet más ajánlattevő ezen ajánlattevő helyébe.

A kérelmező szerint kizárólag akkor lehet következetes a jogalkalmazás és a jogszabály értelmezés, ha egységesen kijelenthető, hogy a 150 napos bírálati időtartam letelte után már csak az akkor élen állóval van lehetőség a szerződés megkötésére és nemcsak akkor kell eredménytelenné nyilvánítani az eljárást, ha nem tartja fenn az ajánlatát, hanem minden egyéb esetben is, amikor az ő ajánlata adott esetben a 150 napos időtartamot követően érvénytelenné válik, mivel ezek a körülmények de facto azonos helyzetet jelentenek a 150 napos időtartam után az akkor élen álló „kiesik” az eljárásból (vagy azért mert nem tartja fenn az ajánlatát, vagy azért mert érvénytelenné válik, etekintetben az ok álláspontja szerint irreleváns).

Az ajánlatkérő előzetes vitarendezési válaszában bemutatott érvek kapcsán kifejtette, hogy a kérelmező már az érvénytelenítést követően, kvázi rögtön (2025.02.20-án) jelezte az ajánlatkérő részére „Egyéb kommunikáció” keretében megküldött beadványával, hogy jelen

eljárás 1. és 3. részében a kérelmező ajánlatának érvénytelenítésével beállt eljárásjogi helyzetben az ajánlatkérőnek jogszerűen eljárva nincsen lehetősége eredményessé nyilvánítani az eljárás ezen részeit, a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Ezen beadványt figyelemfelhívónak szánta, kérte az ajánlatkérőt, hogy a bíráló hátralevő részében az ebben foglaltakra tekintettel hozza meg döntését és így zárja le az eljárást. Az ajánlatkérő erre a beadványra, levélre semmilyen választ nem küldött, nem is volt ilyen jellegű kötelezettsége.

Mindezek után az előzetes vitarendezési válaszban az ajánlatkérő akként foglalt állást, hogy véleménye szerint megkérdőjelezhető, hogy a jogsértés tudomásra jutásának időpontja értelmezhető-e az összegezés kiküldésének napjától, tekintettel arra, hogy a kérelmezőnek már korábban tudomása volt arról, hogy az ajánlatkérő nem ért egyet az egyéb kommunikációs eljárási cselekményben foglaltakkal, az ezt követő ajánlatkérői cselekmények kapcsán azonban előzetes vitarendezési kérelem továbbra sem érkezett a kérelmező részéről, holott erre a Kbt. 80. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő bármely eljárási cselekménye kapcsán lehetősége lett volna.

Ez az ajánlatkérői álláspont nyilvánvalóan nem helytálló, egyrészt a kógens Kbt. teljesen egyértelmű annak kapcsán, hogy mit tekint tudomásra jutás napjának az eljárás eredménye tekintetében. Jelen esetben az ajánlatkérő az egyes ajánlatok érvényessége, illetve az eljárás eredménye kapcsán hozott döntését az írásbeli összegezés megküldésével közölte az ajánlattevőkkel, ahogy ezt egyébként a Kbt. 79. § (1)-(2) bekezdései kógens módon elő is írják. Az írásbeli összegezés megküldése előtt a kérelmező az ajánlatkérő állításával ellentétben nem volt abban az eljárásjogi helyzetben, hogy tényszerűen bármilyen ajánlatkérői döntést kifogásolni tudott volna, mivel nem született akkor még semmilyen döntés, az ajánlattevők felé tekintetben semmilyen hivatalos ajánlatkérői tájékoztatás nem érkezett. E tekintetben tehát nem helytálló az az ajánlatkérői megállapítás, mely szerint a „Kérelmezőnek már korábban tudomása volt arról, hogy Ajánlatkérő nem ért egyet az egyéb kommunikációs eljárási cselekményben foglaltakkal”, hiszen ez az írásbeli összegezés megküldésével vált a kérelmező számára ismertté.

Az ajánlatkérőnek álláspontja szerint nem volt jogszerű lehetősége – a folyamatban lévő bíráló okán – az ajánlattételi határidő 150. napján értékelési sorrendet felállítani, a fordított bíráló előírásának hiányában ugyanis kizárólag a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerinti bíráló befejezését követően lehetséges az értékelési sorrend felállítása. Az ajánlatkérő a saját álláspontja szerint a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően járt el, és valamennyi részben valamennyi ajánlattevő előzetes megfelelést célzó bírálót követően végezte el a megfelelő ajánlatok értékelését.

A kérelmező álláspontja szerint ténykérdés, hogy a kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására nem került sor a 150. napig, azaz kijelenthető, hogy (érvénytelenítés hiányában) a bíráló 150. napján a kérelmező érvényes ajánlattevőként szerepelt az eljárás 1. és 3. részében is. Ebből következően az is ténykérdés, hogy a bíráló 150. napján a kérelmező volt az 1. és 3. részben az értékelési szempontokra tekintettel legkedvezőbb ajánlattevő.

Nem vitatta, hogy ez az ajánlat később még érvénytelenné válhat a további bíráló során (mint ahogy az jelen esetben is történt), ugyanakkor a jogszabály előírásai alapján ez az egyetlen ajánlattevő lehet a nyertese ezen eljárásnak (résznek), ellenkező esetben az eljárást (részt) eredménytelenné kell nyilvánítani.

A megjelölt részek eredménytelenné nyilvánítása a kérelmezői ajánlat érvénytelenné nyilvánításának egyenes és közvetlen következménye kellett volna, hogy legyen. Az ajánlatkérő nem teljeskörűen végezte el az eljárásban a bírálót a kérelmezői ajánlat

érvénytelensége kapcsán, mivel a kérelmező ajánlata érvénytelenné nyilvánításának egyenes és közvetlen jogkövetkezménye kellett volna, hogy legyen az 1. és 3. rész eredménytelenné nyilvánítása.

Ajánlatkérő álláspontja szerint nem mentesül a Kbt. 70. § (2a) bekezdése, illetve 75. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelő alkalmazása alól arra hivatkozva, hogy a bíráló 150 napos időtartama alatt nem tudta befejezni a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerinti bírálatot.

Amennyiben az ajánlatkérő nem tudta befejezni 150 nap alatt a Kbt. 69. § (2) bekezdése szerinti bírálatot, akkor álláspontja szerint a 150. napon úgy kell sorrendet állítania a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja „kedvéért”, hogy abban minden, addig nem érvénytelenített ajánlatot figyelembe vesz, hiszen akkor, a 150. napon ez a sorrend minősül az értékelési szempont szerinti sorrendnek ami persze később változhat, de a bíráló ilyen mértékű elhúzódnak az az ára, hogy ez esetben az ajánlatkérőnek már kvázi meg van kötve a keze, nem szerződhet bárkivel.

A jogalkotói szándék a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontjának ezen rendelkezésével egyértelműen az volt, hogy keretek közé szorítsa a bírálatot (és annak elhúzódnak), másrészt az ajánlatkérőket a bírálat mielőbbi befejezésére ösztönözze. Az ajánlatkérő eljárása ennek a legkevésbé sem tesz eleget, hiszen aszerint ő azzal szerződhet, aki a bírálat során az élen áll, függetlenül attól, hogy ez a sorrend a bírálat hányadik napján áll elő. Az ajánlatkérő álláspontja szerint tehát, ha a bírálat 300 napig tart, akkor neki jogában áll a 300. napon élen állót nyertesként kihirdetni, akkor is, ha a Kbt. által hivatkozott 150. napon teljesen más cég állt az élen az értékelési szempontrendszer szerint. A kérelmező álláspontja szerint ez az ajánlatkérői okfejtés jogsértő.

A kérelmező az eljárás bírálati szakaszának jogsértő elhúzódnakával kapcsolatban észrevételt, javaslatot tett a jogorvoslati eljárás hivatalbóli kiterjesztésére a bírálat elhúzódnakának Kbt. 70. § (1) bekezdése szerinti jogsértő mivolta tárgyában, miután alapvetően ez a jogsértés indukálta jelen jogorvoslati kérelem benyújtását is, így álláspontja szerint a bírálat indokolatlan elhúzódnak, mint ajánlatkérői jogsértés érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére, mivel az ajánlatkérő nyilvánvalóan azért próbálja kvázi a jogszabályt „megerősokolva” eredményesen lezárni az eljárást bármilyen áron, hogy ne kelljen újakezdenie egy közel 10 hónapja tartó nyílt eljárást. A kérelmező szerint ugyanakkor ez nyilvánvalóan nem lehet indoka az eljárás jogsértően eredményes lezárásának.

A Kbt. 70. § (1) bekezdése körében hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat a lehető legrövidebb időn belül köteles elbírálni. „A nemzeti jog és a közösségi jog [...] előírásai alapján az ajánlatkérő az ajánlattevőket nem hagyhatja bizonytalanságban, az ajánlattevők a kapacitásaikról, azok lekötéséről a közbeszerzési eljárás nyilvánosan közzétett, kiszámítható feltételei alapján dönthetnek, az ajánlatkérő a bírálatot a lehető leghamarabb köteles elvégezni.” [D.539/10/2021. számú határozat, D.78/7/2022. számú határozat]

Jelen eljárási helyzetre is érvényes a Döntőbizottság D.191/5/2022. számú határozatának azon megállapítása, mely szerint „Ajánlatkérő a döntés meghozatalának ilyen mértékű késedelmével, és az ajánlati kööttség időtartamának önkényes kiterjesztésével az ajánlattevők számára bizonytalan jogi helyzetet teremtett.”

A közbeszerzési eljárás bírálati teljes mértékben indokolatlanul, az ajánlatkérőnek felróhatóan húzódnak el ilyen mértékben. Látható, hogy a bírálat 150 napos időtartama alatt az ajánlatkérő összesen 1 db árándoklaskérés, 1 db kiegészítő árándoklaskérés és 1 db hiánypótlási felhívást

küldött ki (a 2. számú hiánypótlási felhívás már ezen túl, 2025. január 23-án került kiküldésre) úgy, hogy már az 1. számú hiánypótlási felszólításhoz tartozó benyújtási határidő is túlnyúlt a 150 napos bírálathatáridő időszakán.

A kérelmező ezért kérte, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg, hogy az ajánlatkérő az eljárás 1. és 3. részében megsértette a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontját és a Kbt. 70. § (2a) bekezdését és semmisítse meg az eljárás 1. és 3. részében az eljárás eredményét és kötelezze az ajánlatkérőt a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerinti jogsértő döntés (eredménytelenség) meghozatalára.

Az ajánlatkérő észrevétele

23. Az ajánlatkérő elsődlegesen eljárási kifogást terjesztett elő a kérelmező ügyfélképességének hiányára hivatkozva. A kérelmező ajánlatát mindkét részben az ajánlatkérő a 2025.02.18. napján meghozott és közölt közbenső döntéssel érvénytelenné nyilvánította. A kérelmező a saját ajánlatainak érvénytelenségét előzetes vitarendezési kérelmeiben, valamint jogorvoslati kérelmeiben sem vitatta, ezzel elismerve, hogy az említett részek vonatkozásában nincs reális esélye a szerződések elnyerésére vagy arra, hogy a jogorvoslati kérelmei következtében kedvezőbb helyzetbe kerüljön.

A Döntőbizottság gyakorlata összhangban az EU irányelvekkel egységes abban a tekintetben, hogy egy jogorvoslati eljárásban az ügyféli pozíció elfoglalásának, így az ügyfélképesség fennállásának elengedhetetlen feltétele a közvetlen jogos érdeksérelem, amely kizárólag olyan ajánlattevőket illet meg, akik mindent megtettek saját nyertességük előmozdítása érdekében. Ennek hiányában, ahogyan arra számos Döntőbizottsági határozat rámutatott azon ajánlattevő, amely saját érvénytelenségét a Döntőbizottság előtt nem vitatja, az ajánlatkérő döntését elfogadja, úgy nem rendelkezik ügyfélképességgel, tekintettel arra, hogy esetleges jogorvoslati nyertessége esetén sem kerülhet olyan pozícióba, amely a szerződés elnyerését biztosítaná.

Álláspontjának alátámasztására idézte a D.739/17/2016., D.279/15/2024. számú határozatokban foglaltakat és kifejtette, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelme esetén tényként állapítható meg, hogy az 1. és a 3. rész esetében sem áll fenn annak reális esélye, hogy a kérelmező az adott részek szerződéseit elnyerhetné.

A kérelmező az általa benyújtott ajánlatok érvénytelenségét nem vitatta, ezzel elismerve, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatait megfelelően bírálta el. A kérelmező a hivatkozott részekben nyertesként kihirdetett ajánlattevők ajánlatának érvényességét sem támadja, ezzel elismerve, hogy a többi ajánlattevő ajánlata is megfelelően került elbírálásra. Kérelmező kizárólag az eljárás eredményének jogszerűségét támadja az 1. és a 3. rész vonatkozásában, tekintettel arra, hogy az érvénytelen ajánlatai okán kizárólag abban az esetben lenne lehetősége – a szerződések elnyerésére, amennyiben az ajánlatkérő ezen részeket a jövőben újraindítaná, és a kérelmező érvényes ajánlatok benyújtása esetén – esélyes lenne a szerződések elnyerésére, ez azonban a Kúria Kfv.II.37.111/2015/9. számú ítélete szerint nem alapozza meg a kérelmező ügyfélképességét.

A kérelmező kizárólag abban az esetben lenne jogosult jogorvoslati kérelmet indítani, amennyiben kérelmei a benyújtott ajánlatai érvényességének megállapítására irányulnának, egyéb esetben elismerve érvénytelenségét nem születhet olyan döntés a jogorvoslati kérelem eredményeként, amely a kérelmezőt az adott részekben kedvezőbb helyzetbe hozhatná.

A Kúria a Kf.III.37.383/2019/5. számú ítéletében rámutatott, hogy a jogorvoslati jog fennállásának megítélésakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a kérelemre indult jogorvoslati

eljárás célja – akár hatósági, akár bírósági eljárásról van szó – nem egy általános közérdeken alapuló törvényességi felülvizsgálat. A kérelmező kérelmi elemében meghatározott jogsértés kizárólag abban az esetben minősülne közvetlenül kimutatható jog- vagy érdeksérelemnek, amennyiben a jogsértés megállapítása esetén kedvezőbb helyzetbe kerülne az adott részek tekintetében. Az ajánlatkérő álláspontját igazolja a Kf.III.37.835/2019/4. számú kúriai ítélet is, melynek rendelkezéseit az ajánlatkérő idézte.

A Döntőbizottság D.279/15/2024. számú végzésében rámutatott, hogy állandósult joggyakorlata szerint önmagában a kérelmező közbeszerzési eljárásbeli ajánlattevői minősége nem alapozza meg a Kbt. 148. § (2) bekezdés szerinti jog vagy jogos érdek sérelmét. Az ügyfélképességet az alapozza meg, ha a kérelmező igazolni tudja, hogy jogszerű közbeszerzési eljárás esetén kedvezőbb helyzetbe került volna.

A D.449/18/2023. számú határozat szerint azon ajánlattevő sem nyújthat be jogorvoslati kérelmet, aki a közbeszerzési eljárásban részt vett, csak abban az esetben, ha az érdeksérelem közvetlen és esélye van a szerződés elnyerésére. A fentiek alapján a kérelmező ügyfélképessége nem áll fenn, mert nem vitatja saját ajánlatának érvénytelenségét, így saját pozícióját javítani nem tudná az eljárásban úgy, hogy az eljárás nyertese lehessen és az ajánlatkérővel szerződést köthessen.

A Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja és a Kbt. 70. § (2a) bekezdés megsértése kapcsán az ajánlatkérő kifejtette, hogy fenntartja az előzetes vitarendezésre adott válaszában foglaltakat.

Amennyiben az ajánlatkérő alkalmazza a Kbt. 81. § (5) bekezdését, úgy csak az értékelési sorrendben legkedvezőbb vagy a legkedvezőbb és az azt követő egy vagy több legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében végzi el az ajánlatkérő a bírálatot. Amennyiben azonban – mint jelen eljárásban – az ajánlatkérő nem írja elő ennek lehetőségét, az ajánlatkérő köteles a Kbt. 69. (1)-(2) bekezdése szerinti bírálati cselekményeket elvégezni, a benyújtott ajánlatok megfelelőségéről meggyőződni, és az értékelési sorrend kialakítását kizárólag a megfelelőnek minősített ajánlattevők esetében végezheti el a Kbt.-ben foglalt rendelkezések szabályszerű betartása érdekében. Az ajánlatkérő a 14 részes eljárásban 44 db ajánlat teljeskörű bírálatát volt köteles egyidőben elvégezni a 150. napon még nem tudta valamennyi rész vonatkozásában felállítani az értékelési szempontok szerinti sorrendet, amely alapján megállapítható lett volna, hogy a hivatkozott részek vonatkozásában mely ajánlattevő minősül a legkedvezőbbnek, így nem volt olyan korábban meghatározott sorrendje, amit a későbbiekben megváltoztatott volna.

Az ajánlatkérő nem vitatja, hogy tárgyi eljárás bírálata jelentős időigénnyel járt, emiatt alakult ki az a kivételes helyzet, hogy – fordított bírálat előírásának hiányában – 44 ajánlat bírálatát volt köteles elvégezni a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

Az ajánlatkérő az érvénytelen ajánlatok megalapozott megállapítása érdekében hiánypótlási felhívást/felvilágosításkérést küldött ki, megadva a kérelmezőnek a lehetőséget az ajánlatai érvénytelenségének tisztázására. Figyelemmel arra, hogy a kérelmező által benyújtott ártáblázatban szereplő, megajánlott reagens mennyiség az 1. és a 3. rész esetében sem volt elegendő a kiírt vizsgálati mennyiséghez, valamint az erre vonatkozóan megküldött hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés keretében sem nyújtott be a kérelmező elfogadható választ a megfelelő ajánlattétel alátámasztására, az ajánlatkérő köteles volt az ajánlatokat érvénytelenné nyilvánítani. Fentiekre tekintettel az ajánlatkérő biztosította a kérelmezőnek, valamint valamennyi ajánlattevőnek az eljárás bírálata során az esélyegyenlőséget és az egyenlő bánásmódot, valamennyi rész valamennyi ajánlatát teljeskörűen, alaposan, a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően bírálta el, különös figyelemmel arra, hogy a fordított bírálat

előírásának hiányában az értékelési sorrend felállítását megelőzően valamennyi ajánlattevő ajánlatát köteles volt megvizsgálni.

Az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező érvelése nem olvasható ki a Kbt. 75.§ (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakból. Eszerint az ajánlatkérőnek a 150. napon – a „Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja kedvéért” – kizárólag matematikai sorrend szerint kellett volna értékelési sorrendet felállítania – nem vizsgálva az értékelési szempont (Ajánlati ár) megajánlását alátámasztó dokumentumok megfelelőségét – ellentétben a Kbt. 69.§ (1)-(3) bekezdéseiben foglaltakra, tekintettel arra, hogy a Kbt. 69. § (1)-(2) bírálati cselekményei még folyamatban voltak. A Kbt. erre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, az ajánlatkérő a Kbt. rendelkezéseit figyelembe véve, annak megfelelően bírálta el az ajánlatokat, majd Kbt. 69. § (3) bekezdésében foglaltak szerint értékelte a megfelelőnek talált ajánlatokat az értékelési szempontok szerint.

Ajánlatkérő álláspontja szerint a sorrend felállításának időpontjától független kötve van az ajánlatkérő a Kbt. 75. § (1) bekezdésének c) pontjában foglaltakhoz abban az esetben, amennyiben az ajánlati kötöttség a 150 napot meghaladná, ugyanis az ajánlatkérőnek eredménytelenné kellett volna nyilvánítania az eljárás I. és III. részét, amennyiben az összegezésben kihirdetett nyertes ajánlattevők - amelyek megfelelő, az értékelési sorrend szerint legkedvezőbb ajánlatot benyújtották - ajánlatukat nem tartották volna fenn, vagy abban az esetben, amennyiben ajánlatukat érvénytelenné kellett volna nyilvánítania az ajánlatkérőnek, erre azonban egyik rész esetében sem került sor.

Az ajánlatkérő tárgyi eljárás valamennyi részében, valamennyi benyújtott ajánlat vonatkozásában a Kbt. szabályainak megfelelően végezte el az ajánlatok és a kiírt részek száma okán kiemelkedően sok időt igénylő bírálatát. A Kbt. rendelkezéseinek megfelelően ellenőrzésre került a szükséges ajánlatok vonatkozásában az aránytalanul alacsony árindoklaskérés vizsgálata, felmerült továbbá kiegészítő árindoklaskérés kiírásának szükségessége, a műszaki szakmai megfelelőség kapcsán több körben került kiküldésre hiánypótlási felhívás/felvilágosításkérés, ezt követően került kiküldésre az ajánlatok jogi-közbeszerzési szempontú hiányosságainak pótlására vonatkozó felhívás, mely bírálati cselekmények tekintettel arra, hogy tárgyi eljárásban 14 rész került kiírásra - 44 ajánlat vonatkozásában valóban rendkívüli időigénnyel jártak. Előbbiek okozták azt a nem szokványos helyzetet, amely okot adott arra, hogy a bírálati szakasz ilyen mértékben elhúzódjon, és emiatt a 150. napon az ajánlatkérőnek még ne legyen lehetősége – a Kbt. rendelkezéseinek megfelelően – felállítani az értékelési szempontok szerinti sorrendjét. Az ajánlatkérő a jelentős időigénnyel járó bírálat okán több alkalommal kényszerült ajánlati kötöttség fenntartására vonatkozó felkérést kiküldeni ajánlattevők részére, valamennyi ajánlattevő valamennyi részben az ajánlatát az ajánlatkérő által megjelölt időpontig fenntartotta.

Amennyiben az ajánlatkérő a kérelmező értelmezése szerint járt volna el jelen helyzetben, azzal megsértette volna a Kbt. 69.§ (1)-(3) bekezdésében foglaltakat, erre azonban a Kbt. a 150 napon túli ajánlati kötöttség esetén sem hatalmazza fel. Az ajánlatkérő álláspontja szerint - a kérelmező kérelmeiben foglaltakkal egyetértve - a jogalkotó célja a Kbt. 75. § (1) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezés szabályozásával valóban az volt, hogy az elhúzódó bírálatok elkerülése érdekében az ajánlatkérőt keretek közé szorítsa, ezzel is ösztönözve a bírálat mielőbbi lefolytatását. Abban az esetben azonban, amennyiben a bírálat elhúzódása miatt az ajánlati kötöttség a 150 napot meghaladja, kizárólag abban az esetben köthet az ajánlatkérő szerződést, amennyiben az értékelési sorrend szerinti legkedvezőbb ajánlattevőt hirdeti ki

nyertesként. A jogszabály azonban ebben az esetben sem engedi, hogy az ajánlatkérő eltérjen a bíráló menetére vonatkozó közens szabályoktól.

Erre tekintettel az ajánlatkérő kizárólag azt tartotta és tartja jogszerű megoldásnak, ha a Kbt. 69. § (1)-(3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el, és a megfelelő ajánlatok közül kizárólag azon ajánlattevővel köt szerződést az 1. és a 3. rész vonatkozásában is, mely ajánlattevő a sorrend felállítását követően az adott részben az értékelési szempont(ok)ra a legkedvezőbb ajánlatot nyújtotta be, és az ajánlatát a Kbt. 75.§ (1) bekezdésének c) pontjában foglaltak megfelelően, a 70. § (2a) bekezdés szerinti százötven napos ajánlati kötöttség lejártát követően fenntartja. Fentiek kapcsán hivatkozott a D.76/13/2017. számú határozatban foglaltakra, melyben a Döntőbizottság kifejtette, hogy kifejezetten jogsértőnek minősíti, amennyiben az ajánlatkérő az értékelésbe olyan ajánlatot is bevon, amelyet már a Kbt. 69.§ (2) bekezdése szerinti bírálói szakaszban érvénytelenné kellett volna nyilvánítani.

Az ajánlatkérő a Kbt. 75. §(1) bekezdés c) pontjában, valamint a Kbt. 70. § (2a) bekezdésében foglaltaknak megfelelően hozta meg döntését és nyilvánította eredményessé tárgyi eljárás 1. és 3. részét és az ajánlatkérőnek nem volt célja „a jogszabályt megerősítve” eredményesen lezárni az eljárást bármi áron, hogy ne kelljen újrakezdenie egy közel 10 hónapja tartó nyílt eljárást. Ajánlatkérő bírálata a jelentős mennyiségű részajánlat, valamint a rendkívüli mennyiségű ajánlatok beérkezését követően éppen amiatt vett igénybe ennyi időt, hogy az ajánlatkérő álláspontja szerint a kérelmező ezzel szemben minden lehetőséget megragadott - a Kbt. keretei között - annak érdekében, hogy azon részek vonatkozásában, melyekben az ajánlatkérő ajánlatait jogszerűen érvénytelenné nyilvánította, az eljárás eredménytelenné nyilvánítását elérje, valamint a szerződéskötést a jogszerűen kihirdetett nyertes ajánlattevőkkel megakassza.

A Kbt. 70. § (1) bekezdés megsértése kapcsán az ajánlatkérő kifejtette, hogy a Kbt. rendelkezései szerint „az eljárás kiterjesztésére akkor van lehetőség ha a feltárt jogsértés sérti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét vagy érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére. Az eljárás kiterjesztéséről az eljáró tanács dönt. Az ajánlatkérő hivatkozott továbbá a D.247/16/2012. számú végzésben, a D.422/18/2024. számú határozatban, a D.185/27/2024. számú határozatban, valamint a D.424/14/2024. számú végzésben foglalt döntőbizottsági gyakorlatra.

Az ajánlatkérő a fentiekben kifejtettek alapján kérte, hogy a Döntőbizottság mindkét jogorvoslati részben a jogorvoslati eljárást szüntesse meg a kérelmező ügyfélképességének hiányára figyelemmel, valamint a jogorvoslati kérelmeket utasítsa el tekintettel a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra, továbbá a kérelem kiterjesztését utasítsa el az eljárásjogi feltételek hiánya miatt.

Az I. rendű egyéb érdekelték észrevétele

24. Az I. rendű egyéb érdekelt a 2025.05.12. napján előterjesztett észrevételében a jogorvoslati eljárások megszüntetését kérte, mert álláspontja szerint a kérelmező ügyfélképessége nem áll fenn a kérelmek tekintetében. A Döntőbizottság következetes gyakorlata alapján a jog, illetve jogos érdeksérelem, és ezáltal ügyfélképesség akkor állhat fenn, ha a jogorvoslati kérelmet benyújtó ajánlattevőnek a jogorvoslati kérelem pozitív elbírálásának esetén lehetősége lenne a jogorvoslattal érintett közbeszerzési szerződés elnyerésére. Figyelemmel arra, hogy jelen esetben a kérelmező ajánlata érvénytelen lett és ezt nem vitatja (és már nincs is eljárásjogi lehetősége vitatni) és csupán a közbeszerzési eljárás eredménytelenné nyilvánítását kéri, megállapítható, hogy a jogorvoslati kérelem sikere esetén sem lenne lehetősége az

ajánlatkérővel a tárgybéli közbeszerzési eljárásban szerződést kötni. Erre tekintettel jelen esetben nem állhat fenn a kérelmező ügyfélképessége, ezért a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályja van.

Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezésre adott válaszában ugyan már felhívta a figyelmet az ügyfélképességgel kapcsolatos joggyakorlatra, ugyanakkor emellett hivatkozott a D. 204/2023. számú eljárásra, melyben a Döntőbizottság rögzítette, hogy a Kúria Kfv.II.37.111/2015/9. szám alatt hozott ítélete értelmében nem alapozza meg önmagában a kérelmező közvetlen jog- vagy érdeksérelmét a kérelmezőnek az az igénye, hogy az ajánlatkérő az ajánlatok bírálatát a Kbt. szerint, a jogszabályoknak megfelelően végezze el, „ehhez az is szükséges, hogy a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél alapján az ajánlattevő kedvezőbb helyzetbe kerülhessen”. A Kúria Kf.III.37.835/2019/4. számú ítéletére hivatkozással pedig kimondta, hogy „A jog- vagy érdeksérellem akkor közvetlen, ha jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevőnek az adott közbeszerzési eljárásban reális esélye lenne a szerződés elnyerésére.”

Kiemelte továbbá a Kúria a Kf.III.37.383/2019/5. számú ítéletére hivatkozva, hogy „az ügyfélképesség fennállásához szükséges vizsgálni a közvetlen érdeksérellem fennállását, hangsúlyozva, hogy a jogorvoslati kérelem „nem törvényességi óvás”...” [42] ...a jogorvoslattal élő fél joga, jogos érdeke közvetlen fennállásának van jelentősége, ehhez pedig az kell, hogy a jogorvoslatért folyamodó az elérni kívánt cél alapján kedvezőbb helyzetbe kerülhessen.”

A Döntőbizottság álláspontja szerint nem alapozza meg az ügyfélképességet az sem, ha az ajánlatkérő eredményteleníti az eljárást és ezáltal egy új eljárásban a kérelmezőnek lehetősége lenne részt venni és így újra versenybe szállni a szerződésért. E körben szintén a Kúria Kfv.II.37.111/2015/9. számú ítéletére hivatkozott, miszerint „ha és amennyiben az ajánlatkérő úgy dönt, hogy egy újabb közbeszerzési eljárást folytat le, abban az eljárásban a kérelmező kedvezőbb helyzetbe kerülhetne, egyértelműen nem állapítható meg, mert ez egy jövőbeni bizonytalan esemény, amely egyértelmű, jelenleg megállapítható végkimenetellel nem zárulhat, ezért nem vezethet annak megállapítására, hogy abban az eljárásban a felperes feltétlenül kedvezőbb helyzetbe kerülne.”

A fentiekre tekintettel ebben az esetben a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező nem rendelkezett ügyfélképességgel, mivel hiányzott a Kbt. 148. § (2) bekezdésben meghatározott közvetlen jog- vagy érdeksérellem, hiszen a kérelmező a jogorvoslati eljárás nyomán sem nyerhette volna el az érintett közbeszerzési szerződést, és ezért megszüntette a jogorvoslati eljárást.

A D.356/6/2022. számú végzésében a Döntőbizottság a következőket állapította meg:

„34. Nyilvánvalóan minden ajánlattevő érdeke az, hogy az ajánlatkérő az ajánlatokat jogszerűen bírálja el, „ez az általános elvárás azonban még nem teremti meg a közvetlenül kimutatható jog vagy érdeksérelmet a közbeszerzési eljárással kapcsolatban. Nem alapozza meg a kérelmezői státuszt, ha - figyelemmel az Irányelvben foglaltakra is - az ajánlattevő a jogsértés megállapítása esetén sem kerül kedvezőbb helyzetbe. Az eljárás eredménytelensége esetére feltételezett újabb közbeszerzési eljárás megindítása egy olyan jövőbeni, bizonytalan szempont, amely nem igazolja, hogy a jogsértés megállapítása az ajánlattevő jogi helyzetét pozitívan befolyásolná. Márpedig jogorvoslati kérelmet csak az terjeszthet elő, akinek a jogorvoslati kérelemmel elérni kívánt cél teljesülése esetén, azaz a jogszabályoknak megfelelő elbírálás esetén reális esélye lenne az adott közbeszerzési szerződés elnyerésére” (Kf.III.37.835/2019/4. [27] pont).”

„43. A Döntőbizottság rámutat, hogy a Döntőbizottsági és bírósági gyakorlat szerint az, hogy az eljárás esetleges eredménytelensége esetén egy új közbeszerzési eljárásban a kérelmező kedvezőbb helyzetbe kerülhetne, egyértelműen nem állapítható meg, mert egy jövőbeni bizonytalan esemény, amely egyértelmű, jelenleg megállapítható végkimenetellel nem zárulhat,

ezért nem vezethet annak megállapítására, hogy a kérelmező feltétlenül kedvezőbb helyzetbe kerülne. Ennek bekövetkezése csak esetleges, ezért ez közvetlen jogi érdeknek szintén nem minősíthető, akként figyelembe sem vehető. (pl. Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Kfv.II.37.111/2015/9.számú döntése, a Fővárosi Törvényszék 25.K.700.307/2018/19. sz. ítélete, Fővárosi Törvényszék is a 103.K.707.826/2020/10 sz. ítélete.)”

A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet a kérelmező ügyfélképességének hiánya miatt visszautasította.

Az I. rendű egyéb érdekelt álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem elkésett az alábbiakra tekintettel.

A Kbt. 148. § (3) bekezdése értelmében a jogorvoslati kérelem a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz, illetve 15 napon belül nyújtható be.

A jogorvoslati kérelmében foglaltak szerint a kérelmező 2025.02.20. napján egyéb kommunikáció keretében jelezte az ajánlatkérőnek, hogy álláspontja szerint nem lehetséges eredményessé nyilvánítani a közbeszerzési eljárást a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja alapján. Az ajánlatkérő ezt követően ugyanakkor további bírálati cselekményeket végzett, amelyből nyilvánvalóvá vált, hogy az ajánlatkérő folytatja az eljárást és nem fogja a kérelmező által jelzettek alapján eredménytelenné nyilvánítani. A kérelmező tehát már ekkor, az egyéb kommunikációt követő első ajánlatkérői bírálati cselekménykor (2025.02.21-én) tudomást szerzett arról, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárást lefolytatja ahelyett, hogy azt eredménytelenné nyilvánítaná a kérelmező által javasoltak szerint, vagyis a jogorvoslati eljárásra nyitva álló jogvesztő határidő ettől az időponttól indult és már eltelt.

Erre tekintettel a kérelmező jogorvoslati kérelme a Kbt. 148. § (3) bekezdése értelmében elkésett, így az Ákr. 46. § (1) bekezdésének, illetve 47. § (1) bekezdésének megfelelően visszautasításának, illetve a jogorvoslati eljárás megszüntetésének van helye.

Az I. rendű egyéb érdekelt a jogorvoslati eljárás kiterjesztése körében arra hivatkozott, hogy a Kbt. 158. § (1) bekezdése alapján abban az esetben terjeszthető ki a jogorvoslati eljárás, amennyiben a Döntőbizottság a kérelem alapján vizsgáltakon túli jogsértésről szerez tudomást. Álláspontja szerint jelen esetben nem erről van szó, hiszen a jogorvoslati kérelem szorosan összefügg a bírálat elhúzóásával, sőt, maga a jogorvoslati kérelem is azt állítja, hogy ez indukálta a jogorvoslati kérelem előterjesztését.

Emellett az eljárás kiterjesztésének további feltétele, hogy a feltárt jogsértés sértse a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét vagy érdemben kihasson az ajánlatkérő döntésére, ugyanakkor a bírálat elhúzóása önmagában nem eredményezi a fentiek sérelmét, ezért nincs eljárásjogi lehetőség a jogorvoslati eljárás jogorvoslati kérelemben foglaltak szerinti kiterjesztésére.

Jelezte, hogy a D.247/16/2012. számú döntés értelmében „A hivatalból történő kiterjesztés alkalmazására abban az esetben kerülhet sor, ha a Döntőbizottság azt állapítja meg, hogy érdemi vizsgálatának nincs eljárásjogi akadálya, azaz amennyiben az ügyfélképességgel rendelkező kérelmező, határidőben benyújtott kérelmének vizsgálata során észlel a Döntőbizottság olyan jogsértést, melyet a kérelem nem jelölt meg és a Döntőbizottság élni kíván a Kbt.-ben számára biztosított lehetőséggel.”

A fent kifejtettek alapján álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem elbírálásának ügyfélképesség hiánya és elkésettség miatt eljárásjogi akadálya van, így a benne foglalt hivatalbóli kiterjesztési javaslat sem vehető figyelembe.

Végezetül megjegyezte, hogy amennyiben a kérelmező aggályosnak tartotta az eljárás elhúzódását, úgy erre irányuló jogorvoslati kérelmet nyújthatott volna be a hivatalbóli kiterjesztés indítványozása helyett, bár álláspontja szerint egy ilyen tárgyú kérelem jelenleg szintén a fentiek szerinti eljárásjogi akadályokba ütközött volna (ügyfélképeség, elkészttség). A hivatalbóli kiterjesztés ugyanakkor nem szolgálhat az eljárásjogi feltételeknek nem megfelelő jogorvoslati kérelem helyettesítésére (D.422/18/2024.).

A II. rendű egyéb érdekelt észrevétele

25. A II. rendű egyéb érdekelt 2025.05.12. napján előterjesztett észrevételében elsődlegesen a jogorvoslati eljárás megszüntetését kérte a kérelmező ügyfélképeségének hiánya okán.

Álláspontja szerint az ügyfélképeség fennállásának megállapítása körében kialakult, egységesnek minősíthető joggyakorlat alapján a kérelmező Kbt. 148. § (2) bekezdése szerinti jog- illetve jogos érdek sérelmének fennállása a jogorvoslati kérelemben rögzítettek alapján nem állapítható meg.

Amint azt a jogorvoslati kérelem is rögzíti, a közbeszerzési eljárás 1. részében a kérelmező ajánlatot nyújtott be, melyet az ajánlatkérő közbenső döntésével érvénytelennek nyilvánított. A kérelmező ajánlatkérő döntését tudomásul vette. A kérelmező ügyfélképeségét a jogorvoslati kérelemben kifejtettek szerint arra alapozza, hogy „Ajánlatkérő nem teljeskörűen végezte el az eljárásban a bírálatot a kérelmezői ajánlat érvénytelensége kapcsán, mivel a Kérelmező ajánlata érvénytelenné nyilvánításának egyenes és közvetlen jogkövetkezménye kellett volna, hogy legyen az 1. és 3. rész eredménytelenné nyilvánítása. Ennek elmaradásával a kérelmezőt egyértelműen közvetlen jogsérelem érte.” Álláspontja szerint ügyfélképesége az eljárás érintett része eredménytelenné nyilvánításának elmaradása tekintetében fennáll.

Álláspontja szerint továbbá ajánlatkérő az ajánlatokat nem ugyanazon szabályrendszer szerint bírálta el, mert olyan ajánlatokat is bevont a bírálathoz, melyek tekintetében erre 150 napon túl nem kerülhetett volna sor.

A II. rendű egyéb érdekelt álláspontja szerint ugyanakkor a közvetlen jog-, illetve érdeksérelem fennállása tekintetében kimunkált egységes joggyakorlat alapján az ügyfélképeség fennállásának feltétele az, hogy a jogorvoslati kérelemben foglalt jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevő az adott eljárásban kedvezőbb helyzetbe kerüljön, annak nyertesévé válhasson. A kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására vonatkozó ajánlatkérői döntés okán ez a lehetőség kizárt. Az a körülmény, hogy az eljárásnak a Döntőbizottság határozatára tekintettel bekövetkező eredménytelensége esetén a kérelmezőnek lehetősége nyílna egy új eljárás megnyerésére nem alapozza meg a jogsérelem fennálltának közvetlen voltát. E közvetlen jogsérelem fennállása szempontjából pedig nincs jogi relevanciája annak, hogy az érintett eljárás eredménytelensége milyen okból kerülhetne megállapításra. A joggyakorlat egységes tekintetben, hogy nem állapítható meg a jog vagy jogos érdek közvetlen sérelme abban az esetben sem, ha az eljárás eredménytelenségét egy olyan döntőbizottsági határozat eredményezné, ami az eljárás nyertesként megjelölt ajánlattevő ajánlatának érvénytelenségét állapítaná meg, de a kérelmező az eljárás nyertesévé - ajánlatának érvénytelenségére tekintettel - nem válhatna. Az eljárásnak - a kérelmező által feltételezett - a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző ajánlatkérői eljárás okán bekövetkező esetleges eredménytelensége a közvetlen jog vagy érdeksérelem fennállása tekintetében nem keletkeztet olyan eltérő, jogi szempontból értékelhető indokokat, ami az ügyfélképeség megítélése során specifikus jelleggel bírna.

Az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálása során azonos szabályrendszer követett, az eljárás eredményessé nyilvánítása nem az ajánlatok különböző szabályrendszer alapján történő elbírálása miatt, hanem a Kbt. 70. § (2a) bekezdésének eltérő értelmezése okán következett be.

A II. rendű egyéb érdekelt másodlagosan kérte, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet, mint megalapozatlant a Kbt. 165. § (2) bekezdés a) pontja alapján utasítsa el. A kérelmező álláspontja szerint ajánlatkérő megsértette a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontját és a Kbt. 70. § (2a) bekezdését azzal, hogy a kérelmező ajánlatának – mint legkedvezőbb ajánlatnak - a bírálat megkezdését követő 150 napon túl történő érvénytelenné nyilvánítását követően már nem lett volna jogszerűen lehetősége az eljárás nyerteseként más ajánlattevőt megjelölni és az eljárást eredménytelenné kellett volna nyilvánítania.

A kérelmező álláspontjának alátámasztására hivatkozott a Kbt. 70. § (2a) bekezdéséhez kapcsolódó miniszteri indoklásra, a Közbeszerzési Értesítő + folyóiratban megjelent hatósági álláspontra.

A II. rendű egyéb érdekelt a kérelmező által kifejtett álláspontot nem osztotta. Tényként rögzíthető, hogy az eljárást lezáró döntésről történő értesítés megküldésére az ajánlati kööttség beállításától számított 150 napon túl került sor, és a kérelmező ajánlata az ajánlati kööttség beállításától számított 150 napig nem került érvénytelenné nyilvánításra.

A kérelmező által kifejtettek szerint a Kbt. 70. § (2a) bekezdésének és a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontjának együttes értelmezéséből az következik, hogy az ajánlati kööttség százötvenedik napját követően kizárólag a százötvenedik napon legkedvezőbbnek minősülő ajánlat nyilvánítható az eljárás nyertesévé. A normaszöveg tényszerűen azt tartalmazza, hogy a százötvenedik napot követően eredménytelen az eljárás, ha az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő nem tartja fenn ajánlatát. A normaszöveg tehát egyetlen arra vonatkozó utalást sem tartalmaz, hogy a hivatkozott eredménytelenségi ok a szabályozott esetkörön túlmenően más tényállásra is kiterjedne.

A II. rendű egyéb érdekelt álláspontja szerint nincs alapja annak a jogértelmezésnek, ami az ajánlati kööttség százötvenedik napján fennálló értékelési sorrendhez annak a feltételnek a vizsgálata nélkül köti az eljárás eredményességét érintően hozható eljárást lezáró döntést, hogy az adott napon legkedvezőbbnek tekinthető ajánlat a bírálat lezárását követően érvényesnek minősül-e. A Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja egyetlen nevesített esetkörre vonatkoztatva rendeli kötelezően alkalmazandónak az eljárás eredménytelenné nyilvánítását, ami kööttdik az ajánlati kööttség fenntartásának hiányához.

Ennek pedig az az oka, hogy a jogorvoslati kérelemben is idézett miniszteri indoklás szerinti jogalkotói szándék annak az esetkörnek a kizárását célozza, amikor a bírálat elhúzódása miatt az egyébként az eljárásban a legkedvezőbb ajánlatot benyújtó ajánlatkérő nem képes már ajánlatának fenntartására. A jogalkotó annak a lehetőségét kívánta kizárni, hogy az eljárásban legkedvezőbb érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevő az eljárást az ajánlatkérő időhúzó magatartása és az ajánlat fenntarthatóságának hiánya miatt ne tudja megnyerni, illetve ezen a módon váljon lehetővé az eljárásban kedvezőtlenebb ajánlatot benyújtó ajánlattevővel történő szerződéskötés. A jogalkotói célkitűzés ugyanakkor értelemszerűen kööttdik az ajánlat érvényességéhez, mert érvénytelen ajánlat esetén az érintett ajánlattevő fogalmi szempontból sem „szorítható ki” a nyertes pozícióból, azaz az eljárás eredménytelenné nyilvánítása ebben az esetben nem szolgálja a deklarált jogalkotói cél megvalósulását. A fentieknek megfelelően

érdekelte álláspontja szerint a kérelmező által előadottak a kógens normaszövegből és az ahhoz fűzött indokolásból nem vezethetők le, azért a kifejtett jogértelmezés „contra legem” jogértelmezésnek minősül.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

26. Az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárását 2024. június 26-án indította meg, ezért az akkor hatályos Kbt. rendelkezései alapján járt el a Döntőbizottság. A jogorvoslati kérelem alapján megindult D. 233/2025. számú (1. rész) eljárást a Döntőbizottság a 2025. június 5-én kelt 19. sorszámú végzésével a D. 234/2025. (3. rész) számú eljáráshoz egyesítette.

A kérelmező egy kérelmi elemet terjesztett elő, melyben azt sérelmezte, hogy az ajánlatkérő mindkét rész tekintetében a Kbt. 70. § (2a) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 75. § (1) bekezdése szerint nem nyilvánította eredménytelenné a közbeszerzési eljárását. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő valamint az egyéb érdekelt is eljárási kifogásokat terjesztettek elő, a Döntőbizottság elsődlegesen az eljárási feltételek fennállását vizsgálta meg.

27. A Döntőbizottság ennek figyelembevételével a kérelmező ügyfélképességének fennállását vizsgálta meg az irányadó tényeket figyelembe véve a jogorvoslati kérelemben foglaltak alapján a következő döntőbizottsági és bírósági gyakorlat szerint.

A TANÁCS 1989. december 21-i 89/665/EGK IRÁNYELVE (a továbbiakban: 89/665/EGK jogorvoslati irányelv) az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról értelmében:

„1. cikk

A jogorvoslati eljárások alkalmazási köre és rendelkezésre állása

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az általuk megállapítandó részletes szabályok szerint legalább azon személyeknek álljon jogorvoslati eljárás a rendelkezésére, akiknek érdekükben áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll.”

A Kbt. 148. § (2) bekezdése értelmében kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti.

A Kbt. 148. § (2) bekezdésének jogalkotói indokolása szerint

„Az uniós jogorvoslati irányelvek értelmében a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a jogorvoslati rendszer valamennyi olyan személy számára elérhető legyen, akinek érdekében áll (állt) valamely szerződés elnyerése, és akinek jogát, vagy jogos érdekét az állítólagos jogsértés sérti vagy veszélyezteti.”

„A jog vagy jogos érdek sértésének vagy veszélyeztetésének azonban a bírói gyakorlat alapján kellően közvetlennek kell lennie ahhoz, hogy a kérelem benyújtásának jogát megalapozza. Csak azok a személyek nyújthatnak be jogorvoslati kérelmet, akiknek jog- vagy érdeksérelme közvetlenül kimutatható a vitatott közbeszerzéssel összefüggésben.”

„Nemcsak az egyéb érdekeltnek kell az érdekeltségét bizonyítania, hanem az ajánlattevőként (részvételre jelentkezőként) jogorvoslati kérelmet előterjesztőnek is: az ajánlattevő (részvételre jelentkező) is csak akkor nyújthat be jogorvoslati kérelmet, amennyiben közvetlenül

kimutatható valamilyen jog- vagy érdekséreleme a vitatott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. E szabály a rosszhiszemű eljárás kezdeményezés visszaszorítására is alkalmas lehet. A közbeszerzési eljárás során ugyanis az eljárás valamennyi résztvevőjének közös érdeke az eljárás gyors, eredményes, a verseny tisztaságát tiszteletben tartó befejezése, ugyanakkor a közbeszerzési eljárás során, vagy az eljárást lezáró döntés ellen előterjesztett jogorvoslati kérelem a közbeszerzési eljárást, illetve a szerződéskötést hosszú időre félbeszakíthatja. A gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy gyakran kerül sor nyilvánvalóan alaptalanul, rosszhiszeműen indított jogorvoslati eljárásra, amikor a kérelmező célja csupán az, hogy a szerződés megkötését minél tovább megakadályozza, bár tudatában van annak, hogy a közbeszerzési eljárás nem volt jogsértő. Az alaptalan jogorvoslati kérelmek egyrészt a Döntőbizottság munkaterhét növelik feleslegesen, másrészt az ajánlatkérőt akadályozzák közbeszerzése minél előbbi megvalósításában.”

A közösségi és a nemzeti jog, a joggyakorlat alapján, a jogalkotó nem biztosított feltétel nélküli jogorvoslati jogot, hanem meghatározza azt, hogy mely személyek, szervezetek jogosultak kérelmezni, kezdeményezni a jogorvoslati eljárást. A jogalkotó nem önmagában érdekeltséget kíván meg az ügyfélképesse minősítéshez, hanem olyan érdekeltséget, amelynek alapján a jogorvoslati kérelem benyújtására való közvetlen érdekeltség fennáll. A jogi érdek vizsgálata attól is függ, hogy a kérelmező a közbeszerzési eljárás mely szakaszában nyújtja be a jogorvoslati kérelmét. Amennyiben a kérelmező azt állítja, hogy az ajánlatkérő jogsértően nem nyilvánította eredménytelenné az eljárását, ebben az esetben is a közvetlen jogi érdeke akkor áll fenn, ha a kérelmező a jogsértés megállapítása esetén kedvezőbb helyzetbe kerülne, ha az eljárás eredménytelenségének megállapítása esetén, lehetősége nyílna a kérelmezőnek a szerződés aláírására. Ez nyilvánvalóan nem következhetne be, ezért akinek a közbeszerzési eljárásból, illetőleg a közbeszerzési döntésből származó jog vagy érdekséreleme közvetlenül nem mutatható ki, nem jogosult jogorvoslati kérelem benyújtására. A közvetlen jog-, vagy jogos érdek fogalmát a Kbt. nem tartalmazza, ebből következően azt, hogy a közvetlen érdekeltség fennáll-e, minden esetben a kifogásolt ajánlatkérői magatartás vonatkozásában, és a konkrét ügy összes releváns körülményének figyelembevételével, értékelésével kell megállapítani az adott kérelmezőre vonatkozó tények vizsgálatával.

Jog- vagy jogos érdekséreleme az adott közbeszerzési eljárás során annak a gazdasági szereplőnek keletkezhet, amelynek valós célja, szándéka a közbeszerzési szerződés elnyerése, és amelynek tisztességes magatartásából látható, hogy a jogszabályi keretek között mindent megtesz e cél elérése érdekében, a közbeszerzési szerződés elnyerésére, aláírására. Kizárólag e magatartás élvezhet törvényi védelmet a közösségi és a nemzeti jog alapján.

A kérelmező a Kbt. 70. § (2a) bekezdésére tekintettel a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontjának a megsértését állította. A Döntőbizottságnak ezért a kérelmező ügyfélképességét ezen kérelmi eleme tekintetében kellett vizsgálnia. A kérelmező indítványa arra vonatkozott, hogy a Döntőbizottság állapítsa meg az ajánlatkérő jogsértését és semmisítse meg az eljárás eredményét. A kérelmező arra hivatkozott, hogy jogos érdeke fűződik ahhoz, hogy a saját és a többi ajánlattevő ajánlata is megfelelően kerüljön elbírálásra, továbbá az eljárás eredménye is jogszerűen kerüljön megállapításra. Ugyanakkor a többi ajánlattevő és a saját ajánlatának jogsértő bírálata körében nem adott elő tényeket, ilyenre nem is hivatkozott, kifejezetten kiemelte, hogy nem vitatja a saját ajánlatának érvénytelenségét. Hangsúlyozta, hogy egészen az ajánlata érvénytelenné nyilvánításáig az ő ajánlata volt az értékelési szempontrendszer szerinti legkedvezőbb ajánlat és a bírálatra rendelkezésre álló 150 napos határidő az érvénytelenség megállapításakor, 2025. február 18-án is bőven eltelt, ezért az ajánlatkérőnek

kötelessége lett volna az eljárást eredménytelenné nyilvánítania így a piaci versenytársai sem nyerhették volna el a szerződést. A Döntőbizottság álláspontja szerint azonban az nem lehet egy ajánlattevő jogos érdeke, hogy azért kezdeményezhessen jogorvoslati eljárást, hogy a többi ajánlattevő se lehessen az eljárás nyertese. Természetesen az eljárás jogsértő eredményének vagy jogsértő eredménytelenségének a megállapítását kérheti vizsgálni, jelen esetben azonban éppen az eljárás eredménytelenségének a megállapítását hiányolta a kérelmező. Megjegyzi a Döntőbizottság, hogy a közbeszerzési eljárás megindításának és lefolytatásának a célja az ajánlatkérő beszerzési igényének a kielégítése, nem pedig az eljárás eredménytelen befejezése. Mindaddig, amíg mód és lehetőség van az eljárás jogszerű és eredményes befejezésére, az ajánlatkérő köteles megtenni minden intézkedést ennek érdekében, ez áll összhangban a költséghatékony és felelős gazdálkodás közbeszerzési alapelvével. Ennek megfelelően szabályozza a Kbt. az eredménytelenség lehetséges és kötelezően megállapítandó esetköreit. Nem állhat fenn a kérelmező közvetlen jogos érdeke jogorvoslati eljárás kezdeményezésére akkor, ha az arra irányul, annak az a célja, hogy a versenytársak se kerüljenek nyertes pozícióba és az ajánlatkérő eljárása eredménytelen legyen annak ellenére, hogy létezik jogszerű lehetőség az eljárás eredményes befejezésére. Ez nem jogos érdek, hanem a kérelmező olyan szándéka, amely nem egyeztethető össze a jogorvoslati jog jogszerű gyakorlásával. Hangsúlyos, hogy a kérelmező ajánlata érvénytelen lett 2025. február 18-án, az ajánlatkérő ezen döntésébe belenyugodott, jogorvoslati jogát annak ellenére nem gyakorolta, hogy erre a rendelkezésére álló határidőn belül lehetősége volt, tisztában volt az ajánlata és eljárásbeli pozíciójával, azzal, hogy ő már az eljárás nyertese nem lehet és ezen tényről a kérelmező ügyfélképességének vizsgálata körében a Döntőbizottság nem tekinthetett el.

Az ügyfélképesség fennállása körében a Döntőbizottság figyelembe vette az ajánlatkérő, valamint az egyéb érdekelték által hivatkozott döntőbizottsági és bírósági joggyakorlatot. A kérelmező által hivatkozott állásfoglalásban, valamint a Miniszterelnökség szabályossági útmutatójában foglaltak nem kötik a Döntőbizottságot, ugyanakkor az abban rögzítettek nem ellentétesek a fentebb és az alábbiakban megfogalmazott jogi álláspontjával.

Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezőnek a jogorvoslati kérelmében előterjesztett jogsértés megállapítására vonatkozó ügyfélképessége nem állt fenn, ezért ezen okból a jogorvoslati eljárás megszüntetésének volt helye.

28. Ezt követően a Döntőbizottság megvizsgálta az I. r. egyéb érdekelt által előterjesztett elkésettségi kifogást is és az alábbiakat állapította meg.

A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a kérelem – a (4), (5) és (9) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be.

A Kbt. 148. § (10) bekezdése alapján a (3)–(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

Nem vitatott, hogy a 150 napos bírálatra nyitvaálló határidő 2025. január 6. napján letelt, a bírálat jelentősen elhúzódott, a közbenső döntés és a kérelmezői és további ajánlatok érvénytelenségének megállapítására 2025. február 18-án került sor. Ezt követően a kérelmező 2025. február 20-án egyéb kommunikáció címén már közölte az ajánlatkérővel,

hogy a bírálathoz elhúzódnak sérelmezi és álláspontja szerint az eljárást nem folytathatja, azt eredménytelennek kellett volna nyilvánítani az ajánlatkérőnek. Ebben már részletesen kifejtette a jogorvoslati kérelemben is megismételt érveit. Ugyanakkor ezen álláspontját csak azt követően közölte az ajánlatkérővel, hogy az ajánlatát érvénytelennek nyilvánította, mindaddig azt nem sérelmezte, holott a 150 napos bírálati időtartam 2025. január 6-án már letelt. Ekkortól tehát az ajánlatkérő késelemben volt, a bírálathoz időtartama túlnyúlt a törvényi kereteken, figyelembe véve azt is, hogy 12 részes eljárásban 44 ajánlatot kellett elbírálnia úgy, hogy a Kbt. 81. § (5) bekezdésének alkalmazását (fordított bírálathoz) nem írta elő. A 150 napos bírálathoz időtartam tehát 2025. január 6-án eltelt, ezen időponttól a kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő nem folytathatta volna a bírálathoz, hanem az ekkor élen álló ajánlattevővel (kérelmezővel) kellett volna megkötnie a szerződést. 2025. január 6-án az ajánlatkérő jogsértése a kérelmező szerint is bekövetkezett, a Kbt. 148. § (3) bekezdése alapján a jogsértés tudomására jutását követő 15 napon belül a kérelmezőnek módja lett volna ezen ajánlatkérővel mulasztást, tevékenységet sérelmezni, előzetes vitarendezést kérni vagy jogorvoslati kérelmet előterjeszteni. Az ebbéli kifogásait jelezte is a 2025. február 20-i iratában részletesen kifejtve álláspontját a bírálathoz elhúzódnakának következményei, az eljárás eredménytelennek nyilvánítása vonatkozásában. Ez esetben tehát nem volt szükséges megvárnia az összegezést és annak eredményét, hiszen azt tartotta jogsértőnek, hogy az ajánlatkérő bírálathoz túlnyúlt a 150 napon. Ez a tény pedig 2025. január 7-én bekövetkezett. A kérelmező azt is tudta, hogy a bírálathoz folytatódott, hiszen január 6-át követően az ajánlatkérő folyamatosan eljárathoz cselekményeket fogantatosított, tehát a bírálathoz nem függesztette fel és nem hozott eljárást lezáró döntést, összegezést. A kérelmező tehát a közbenső döntést követően (2025. február 18.) már bizonyosan tudomással bírt a jogsértő cselekményről, arról, hogy az ajánlatkérő a bírálathoz tovább folytatta és nem zárta le az eljárást eredménytelenül. A kérelmező megvárta az eljárást befejező összegezést, majd előzetes vitarendezést kezdeményezett, iratbetekintést kért a nyertes ajánlatába és csak ezt követően fordult jogorvoslati kérelemben a Döntőbizottsághoz. Jelen esetben tehát a kérelmező a 2025. január 6-án bekövetkezett állapot fennállására tekintettel a következő eljáráshoz cselekmény fogantatosításakor (hiánypótlás, felvilágosítás kérése, ajánlatok fenntartására vonatkozó felhívás), de legkésőbb a közbenső döntés meghozatalakor tudomást szerzett a jogsértésről, arról, hogy az ajánlatkérő nem hozott az eljárás eredménytelenségét megállapító eljárást lezáró döntést, hanem a bírálathoz 150 napon túl is folytatta. A kérelmező ehhez képest a jogsértésről történt tudomásszerzése időpontját a 2025. április 7-i összegezést ellen 2025. április 9-én előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmére adott 2025. április 14-i ajánlatkérővel válasza alapította. A fentiek alapján ezért a 2025. április 22-én előterjesztett jogorvoslati kérelem a 15 napos határidőn túl, elkéssetten került előterjesztésre. Utal a Döntőbizottság arra is, hogy a kérelmező maga állította, hogy „a jelen helyzetben a kérelmező nem támadja a megjelölt, a kérelmező helyébe lépő nyertes ajánlattevők ajánlatának érvényességét, mivel jelen eljáráshoz helyzetben az eredménytelennek nyilvánítási kötelezettség (a kérelmező ajánlatán kívüli többi ajánlat érvényességétől függetlenül) objektív okokból beállt. Mindebből az is következik, hogy a kérelmezőnek nem kellett megvárnia az eljárás befejezését, hiszen éppen az eljárás azonnali eredménytelennek nyilvánítására akarta rábírnai az ajánlatkérőt, így ezen tevéteges magatartás kikényszerítésének eléréséhez szükségtelen volt bevárnia az összegezést meghozatalát.

A Döntőbizottság továbbá megjegyzi, hogy a Kbt. 75. § (1) bekezdés c) pontja szerinti eset arra vonatkozik, ha a Kbt. 70. § (2a) bekezdés szerinti százötven napos ajánlati kötelesség lejártát

követően az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő nem tartja fenn ajánlatát, például a bíráló elhúzóda miatt, nem pedig arra, ha az ajánlata érvénytelen lett. A Kbt. 70. § (2a) bekezdése pedig lehetőséget biztosít az ajánlatkérő számára, ha az ajánlattevők eljárást lezáró döntésről való értesítését megelőzően az ajánlati kööttség a százötven napot meghaladná, az ajánlatkérő az eljárást lezáró döntést a 75. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel hozhatja meg.

A Döntőbizottság a Kbt. 158. § (1) bekezdése szerint a jogorvoslati eljárás kiterjesztésére nem látott lehetőséget, mert nem észlelt a kérelem alapján vizsgáltakon túli jogsértést, illetőleg olyan magatartást, amely sérti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, az ajánlattevők esélyegyenlőségét, vagy amely érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére.

29. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást a kérelmező ügyfélképességének hiánya, valamint a jogorvoslati kérelem elkészítése miatt a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva megszüntette.

30. A Döntőbizottság a költségek viseléséről az Ákr. 125. § (1) bekezdése és a Kbt. 151. § (8) bekezdése alapján rendelkezett.

31. Az Ákr. 125. § (1) bekezdése szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás költségeit az viseli, akinél azok felmerültek.

A Kbt. 151. § (8) bekezdése szerint, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja, vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. Erre tekintettel a Döntőbizottság rendelkezett arról, hogy a Közbeszerzési Hatóság Titkársága a kérelmező részére az általa megfizetett mindösszesen 847.848.- Ft igazgatási szolgáltatási díjat utalja vissza.

32. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. június 11.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk
közbeszerzési biztos
a tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Horváth Éva sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

1. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. I. r. egyéb érdekelt képviselője kizárólag elektronikus úton
4. II. r. egyéb érdekelt képviselője kizárólag elektronikus úton
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton
6. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium elektronikus úton